

Documents per a l'organització i la gestió dels centres

Ensenyaments professionals d'arts
plàstiques i disseny: aspectes curriculars

23/06/2016

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Índex

Ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars	6
1 Aspectes curriculars del projecte educatiu	6
2 Dret a la informació i deure d'assistència dels alumnes	7
2.1 Informació als alumnes	7
2.2 Assistència dels alumnes	8
3 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE	8
3.1 Mòduls formatius	8
3.1.1 Mòduls formatius. Definició i organització	8
3.1.2 Mòduls formatius. Programació	9
3.1.3 Mòduls formatius. Unitats de programació	9
3.2 Desplegament del currículum	9
3.3 Obra final o projecte final	9
3.3.1 Objectiu i contingut	9
3.3.2 Proposta de l'obra/projecte final	10
3.3.3 Elaboració i termini d'execució	11
3.4 Avaluació	11
3.4.1 Criteris generals	11
3.4.2 Avaluació final de cada mòdul	12
3.4.3 Avaluació de la formació pràctica en centres de treball (FCT)	12
3.4.4 Avaluació de l'obra/projecte final	12
3.4.5 Avaluació final del cicle	12
3.5 Convalidacions LOGSE en accedir a un cicle	13
3.5.1 Mòduls comuns a diversos cicles	13
3.5.2 Altres convalidacions	13
3.5.3 Registre i efectes de les convalidacions	14
3.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	14

3.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOGSE)	15
3.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE	15
3.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE	16
4 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE	17
4.1 Sistema europeu de crèdits ECTS en els cicles formatius de grau superior LOE	18
4.2 Mòduls formatius. Unitats formatives	19
4.2.1 Mòduls formatius. Definició	19
4.2.2 Mòduls formatius. Organització	19
4.2.3 Mòduls formatius. Programació	19
4.2.4 Unitats formatives. Definició	20
4.2.5 Unitats formatives. Organització	20
4.2.6 Unitats formatives. Programació	20
4.2.7 Resultats d'aprenentatge. Definició	20
4.2.8 Continguts. Definició	21
4.2.9 Criteris d'avaluació. Definició	21
4.3 Desplegament del currículum	21
4.3.1 Hores i crèdits de lliure disposició	21
4.3.2 Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius	22
4.4 Obra final o projecte integrat	22
4.4.1 L'obra final del cicle formatiu de grau mitjà	22
4.4.2 El projecte integrat del cicle formatiu de grau superior	24
4.4.3 La tutoria de l'obra final/projecte integrat	26
4.5 Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	26
4.5.1 Avaluació del cicle formatiu	26
4.5.2 Avaluació del mòdul formatiu	27
4.5.3 Avaluació de la unitat formativa dels títols propis	27

4.5.4 Convocatòries	27
4.5.5 Promoció de curs	28
4.5.6 Procediment per a la mobilitat	29
4.5.7 Convalidacions de cicles LOE	30
4.5.8 Exempció de mòduls formatius determinats i de la fase de formació pràctica per la seva correspondència amb l'experiència laboral	30
4.5.9 Reconeixement d'estudis i crèdits ECTS	31
4.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny a les escoles d'art	32
4.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOE)	33
4.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE	33
4.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE	33
5 Aspectes comuns als cicles de grau mitjà i grau superior d'arts plàstiques i disseny	35
5.1 Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers (FCT)	35
5.1.1 Característiques generals de l'FCT	35
5.1.2 Finalitats de l'FCT	36
5.1.3 Objectius de l'FCT	36
5.1.4 Programació de l'FCT: pla d'activitats	36
5.1.5 Avaluació de l'FCT	37
5.1.6 Exempcions de l'FCT	37
5.1.7 Accés a l'FCT	37
5.1.8 Homologació d'empreses	37
5.1.9 Seguiment de l'FCT	38
5.1.10 Proposta d'extinció del conveni per cursar l'FCT en una determinada empresa o entitat	38
5.2 Avaluació contínua	38
5.3 La junta d'avaluació	39

5.4 Matrícula d'honor	40
5.5 Còpia o plagi i honestedat acadèmica	40
5.6 Participació de les escoles d'art en els projectes dels convenis de col·laboració del Departament d'Ensenyament	40
6 Accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	41
6.1 Grau mitjà	41
6.2 Grau superior	42
7 Compleció dels ensenyaments dels cicles de la família de disseny gràfic LOGSE que s'extingeixen	42
7.1 Procés de compleció	43
7.2 Informació als alumnes	43
8 Reclamacions motivades per les qualificacions	44
8.1 Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs	44
8.2 Reclamacions per qualificacions finals de curs o d'obra/projecte final o projecte integrat	44
9 Trasllat d'expedient a un altre centre	45
10 Anul·lació de la matrícula	45
11 Documentació acadèmica dels cicles formatius	46
12 Acreditació dels cicles formatius	47
13 Titulació dels cicles formatius	48
13.1 Tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny	48
13.2 Tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny	48
14 Convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius	49
15 Calendari	50
16 Distribució ordinària de l'horari lectiu	50
17 Característiques de flexibilitat de l'horari dels professors i dels tutors	51
18 Acció tutorial. Horari dels tutors (centres públics). Tutors dels grups d'alumnes dels cicles formatius	51
19 Mesures per a l'adaptació del currículum	51
20 Normativa d'aplicació (ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars)	52

Ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars

1 Aspectes curriculars del projecte educatiu

Sota la supervisió de l'òrgan unipersonal de direcció que correspongui segons les normes d'organització i funcionament del centre, els aspectes curriculars que concreten les previsions del projecte educatiu els elabora el claustre de professors del centre, que també els aprova, avalua, revisa periòdicament i en decideix, si escau, la modificació. El consell escolar del centre és informat de les concrecions curriculars aprovades.

Les concrecions curriculars dels ensenyaments de cicles formatius que s'imparteixen a les escoles d'art (EA) i a les escoles d'art i superiors de disseny (EASD) s'han d'adequar al que disposa el [Decret 304/1995](#), de 7 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (LOGSE) a Catalunya; el [Decret 28/2014](#), de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques (LOE); el [Reial Decret 596/2007](#), de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny (LOE); l'[Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, que desplega l'organització i avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny i la correcció d'errades a l'Ordre ENS/59/2002, de 4 de març, i els decrets específics de cada titulació. Aquesta normativa específica es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: [Estudiar a Catalunya](#).

En les concrecions curriculars dels cicles formatius cal considerar:

- La contextualització dels objectius generals, tant del cicle formatiu com del mòdul, a les característiques del centre.
- Els objectius corresponents al cicle formatiu en funció, entre altres aspectes, de la seqüenciació dels continguts previstos.
- L'organització i la programació dels mòduls, la formació pràctica en centres de treball, l'obra final / el projecte final / el projecte integrat.
- La selecció de les metodologies més adients.
- La concreció dels criteris i la selecció de les formes d'avaluació adequades a les característiques dels alumnes i als propòsits educatius.
- La concreció de formes organitzatives dels alumnes, dels professors, de l'espai i del temps que afavoreixin el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- La distribució dels recursos humans, funcionals, materials i d'una altra índole, adients a les metodologies proposades.
- L'organització, l'exercici i el seguiment de l'acció tutorial dels alumnes.
- Els criteris i els procediments per a l'atenció a la diversitat dels alumnes i per a la realització de les adaptacions curriculars necessàries per a alumnes amb necessitats educatives específiques.
- Els criteris per a l'avaluació del procés d'ensenyament i aprenentatge i de la pràctica docent dels professors.

- Els criteris i els procediments per a l'atenció lingüística específica dels alumnes que s'incorporen tardanament al sistema educatiu a Catalunya.
- La incorporació a les diferents matèries dels continguts de caràcter transversal.
- Els criteris i les pautes de seguiment per a l'orientació educativa.

2 Dret a la informació i deure d'assistència dels alumnes

2.1 Informació als alumnes

Els alumnes han de disposar de la informació necessària, tant dels estudis que cursen com de les sortides acadèmiques i professionals, i el tutor o tutora és la persona responsable de fer-los-la arribar. La informació que cal donar és, com a mínim, la següent:

- Aspectes organitzatius del centre.
  - Drets i deures dels alumnes.
  - Altra informació derivada de la normativa general o del centre.
- Organització dels diferents plans d'estudis que imparteix el centre.
  - Organització dels continguts en mòduls i unitats didàctiques.
  - Distribució dels crèdits al llarg del curs o cursos.
  - La formació pràctica en centres de treball (FCT): objectius de les pràctiques, previsió del calendari, empreses o institucions col·laboradores, exempcions i documentació per acreditar-les.
  - Nombre i distribució de les convocatòries.
- Avaluació dels diferents plans d'estudis.
  - Avaluacions parcials i avaluació final.
  - Criteris d'avaluació i qualificació.
  - Criteris per a la promoció de curs.
  - Criteris d'avaluació i qualificació de la formació pràctica en centres de treball o de la pràctica professional (FCT).
  - Criteris d'avaluació i qualificació de l'obra/projecte final (cicles) i del projecte final de carrera (estudis superiors).
- Càlcul de la qualificació final.
- Orientació acadèmica i professional.
  - Titulació acadèmica que s'obté.
  - Formació complementària.

- Itineraris acadèmics i professionals.
- Situació de l'entorn i món laboral.
- Adreces útils per a la inserció laboral (Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, serveis locals d'ocupació o d'inserció, Artesania Catalunya, etc.).

2.2 Assistència dels alumnes

L'assistència dels alumnes és obligatòria ([art. 22.1.a](#) de la Llei d'educació). En cas de manca d'assistència sense justificació, els centres han d'aplicar les mesures previstes en les seves normes d'organització i funcionament, d'acord amb el que determinen l'[article 37](#) de la Llei d'educació i els articles 24 i 25 del [Decret 102/2010](#), d'autonomia dels centres educatius.

3 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE

Els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOGSE s'organitzen en cicles formatius. Els cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior, agrupats en diferents famílies professionals, inclouen els mòduls que s'imparteixen en el centre educatiu, una fase de formació pràctica (FCT) efectuada en empreses, estudis o tallers i una obra/projecte final.

El currículum, la durada i l'estructura de cada cicle de formació específica s'estableixen en la normativa específica.

La durada dels cicles de 950 hores fa possible que els mòduls i la fase de pràctiques es puguin completar en un sol curs acadèmic.

Els cicles d'una durada compresa entre 1.600 i 1.950 hores requereixen, com a mínim, que els mòduls i la fase de pràctiques s'hagin de completar en dos cursos acadèmics.

Ordenades per la LOGSE, són vigents actualment les famílies professionals següents: art floral, arts aplicades a la indumentària, arts aplicades al llibre, arts aplicades al mur, disseny d'interiors, disseny industrial, esmalts artístics, joieria d'art i tèxtils artístics.

El currículum, la denominació i les hores que s'han de cursar, desglossades, es poden consultar als apartats *Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE*, *Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE* i *Perfils professionals de cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE*.

3.1 Mòduls formatius

3.1.1 Mòduls formatius. Definició i organització

El concepte de mòdul es considera equivalent al de matèria teòrica, matèria teoricopràctica o matèria pràctica. Els cicles de dos cursos s'han de programar de manera que cada mòdul es pugui completar en un sol curs. Quan la durada del mòdul justifica un desplegament al llarg de dos cursos, cal garantir la continuïtat de criteris, coordinant la distribució de continguts i la seva avaluació. En aquest sentit és preferible que el professor o professora d'aquests mòduls sigui la mateixa persona.

3.1.2 Mòduls formatius. Programació

La programació de cada mòdul ha d'incloure, almenys:

- el conjunt d'unitats de programació en què s'organitza el mòdul, amb la durada de cadascuna i la seqüència en què s'imparteix;
- les estratègies metodològiques que s'han d'aplicar en el desenvolupament del mòdul;
- els criteris i instruments d'avaluació que cal emprar.

3.1.3 Mòduls formatius. Unitats de programació

De cada unitat de programació, se n'ha d'especificar, almenys:

- els objectius terminals o criteris d'avaluació;
- els continguts que s'hi desenvolupen, convenientment contextualitzats en la unitat de programació, si escau;
- l'enunciat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge que cal desenvolupar;
- les activitats d'avaluació previstes.

3.2 Desplegament del currículum

Els centres educatius han de desenvolupar i completar el currículum dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny tenint en compte les característiques dels alumnes i les possibilitats formatives derivades de l'entorn socioeconòmic. Constitueixen la referència per a aquest desenvolupament les competències professionals, personals i socials que es requereixen en el món laboral, i especialment, quan hi són, les unitats de competència que s'associen als mòduls formatius. Aquesta concreció, en les línies fonamentals, ha de formar part del desenvolupament del projecte educatiu.

3.3 Obra final o projecte final

3.3.1 Objectiu i contingut

L'obra final dels cicles de grau mitjà i el projecte final dels cicles de grau superior té caràcter global i integrador dels diferents sabers i tècniques presents en el cicle. La seva finalitat és demostrar l'assoliment del domini dels coneixements, processos i tècniques exigibles per a l'exercici professional i, en conseqüència, la capacitat de desenvolupar una activitat professional en l'àmbit propi de l'especialitat i el nivell cursats.

El currículum de cada cicle de formació específica determina les característiques de l'obra/projecte final que han d'executar els alumnes.

L'obra/projecte final té bàsicament caràcter individual. Malgrat això, es podran acceptar propostes que suposin la intervenció d'un màxim de tres alumnes, sempre que el caràcter de la proposta ho justifiqui i es diferenciïn les competències de cadascuna de les persones que formen el grup.

Per avaluar l'obra/projecte final cal haver superat prèviament tots els mòduls i la fase de formació pràctica.

3.3.2 Proposta de l'obra/projecte final

La proposta de l'obra/projecte final ha de reflectir, a grans trets, el contingut del projecte que s'ha de desenvolupar i l'ha d'avaluar un tutor o tutora, membre de l'equip docent. La proposta pot preveure, si l'alumne ho sol·licita, l'assessorament extern per part de professionals sense vinculació al centre, i no comporta en cap cas relació de caràcter laboral o administratiu d'aquestes persones amb el centre.

Perquè s'accepti la proposta de l'obra/projecte final s'han de considerar els aspectes establerts en el desenvolupament del currículum al centre i, entre aquests, s'ha de prioritzar:

- l'interès artístic, l'originalitat i l'adequació a la demanda social;
- la possibilitat de realització en el termini establert, considerant els mitjans i les instal·lacions a l'abast de l'alumne.

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes per dur a terme l'obra/projecte final els ha d'establir el mateix centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumne sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat *Informació als alumnes*.

La proposta de l'obra/projecte final, presentada en la forma i termini establerts pel centre, avalada pel tutor o tutora, que, si escau, en farà la direcció, ha de ser acceptada pel coordinador o coordinadora del cicle (vegeu, al Catàleg de models, el document "Sol·licitud d'inscripció a l'obra/projecte final").

La persona en qui recaigui la tutoria ha de guiar el procés d'execució de l'obra/projecte i supervisar l'ús que l'alumne pugui fer de les instal·lacions del centre. De la síntesi de la

proposta i de l'acceptació corresponent se n'ha d'arxivar, en l'expedient de l'alumne, la documentació pertinent.

3.3.3 Elaboració i termini d'execució

Durant la confecció de l'obra/projecte final no és necessària l'escolarització de l'alumne; malgrat això, caldrà fer les previsions per permetre-li l'accés a les instal·lacions del centre sense que la seva presència interfereixi en l'activitat lectiva. El termini ordinari per a la realització de l'obra/projecte final és al final del primer trimestre del curs acadèmic següent al que s'hagin cursat els mòduls del cicle de formació específica i la fase de formació pràctica; això no obstant, amb la sol·licitud prèvia de l'interessat i la corresponent autorització del director o directora del centre, pot fer-se durant l'últim trimestre del curs en què es completin els mòduls del cicle.

En el trimestre d'execució de l'obra/projecte final es pot acabar la formació pràctica (FCT) i algun mòdul que estigui pendent de superació, que s'han d'avaluar positivament abans de l'avaluació de l'obra/projecte final.

La comissió avaluadora de l'obra/projecte final pot acordar de manera excepcional, amb l'informe previ del tutor o tutora i per causes justificades, l'ampliació del termini de presentació de l'obra/projecte final. (Vegeu, al Catàleg de models, la "Sol·licitud d'autorització d'ampliació del termini de presentació de l'obra/projecte final".) En cap cas la seva avaluació no podrà anar més enllà de l'últim trimestre del curs acadèmic.

3.4 Avaluació

3.4.1 Criteris generals

S'ha de tenir en compte el contingut de l'[Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, per la qual es desplega l'organització i l'avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny. L'Ordre esmentada estableix que en les concrecions curriculars de cada centre s'han de determinar els criteris de promoció de curs.

Amb caràcter general, passaran de curs els alumnes que en l'avaluació final del curs superin amb qualificació positiva els aprenentatges programats en aquell curs o tinguin qualificació positiva en un mínim del 75% de les hores d'aprenentatge del curs.

Els alumnes que no superin un curs l'han de repetir presencialment, llevat dels mòduls finalitzats i avaluats positivament. Aquests alumnes poden cursar mòduls del curs següent quan organitzativament sigui possible.

Per cursar els diferents mòduls, la fase de pràctiques i la presentació del projecte/obra final, els alumnes disposen d'un màxim de quatre cursos acadèmics. De manera excepcional es pot autoritzar un any més de permanència al cicle. Aquest criteri de permanència no s'aplica en el cas dels alumnes que s'han matriculat per unitats de programació o mòduls solts; en aquest cas només s'apliquen els criteris del nombre

màxim de convocatòries per a cada mòdul.

En el moment de matricular-se en el quart curs acadèmic, el centre ha de garantir que l'alumne estigui assabentat que és l'últim curs de permanència en el centre, així com de les convocatòries que li resten.

3.4.2 Avaluació final de cada mòdul

La qualificació final de cada mòdul es formula numèricament de l'1 al 10, sense decimals, i el nombre màxim de convocatòries per a cada mòdul és de quatre.

Quan un mòdul es distribueix en més d'un curs la seva qualificació no consta a l'expedient fins que no s'ha superat completament. La qualificació parcial corresponent al primer curs consta en l'acta d'avaluació de final de curs.

3.4.3 Avaluació de la formació pràctica en centres de treball (FCT)

La qualificació de l'FCT s'expressa en termes de "Apte/a" o "No apte/a".

3.4.4 Avaluació de l'obra/projecte final

Per a l'avaluació de l'obra/projecte final es tenen en compte els criteris establerts en els decrets on s'estableixen els currículums dels diferents títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

Per avaluar l'obra/projecte final cal haver superat prèviament tots els mòduls i la fase de formació pràctica (FCT).

L'avaluació de l'obra/projecte final correspon a una comissió designada pel director o directora del centre i integrada per:

- President o presidenta. La persona responsable o coordinador o coordinadora de la família professional a la qual pertanyi el cicle de formació específica.
- Secretari o secretària. Un professor o professora del centre.
- Vocals. El tutor o tutora de l'obra/projecte final. A més, també podrà ser-ho una persona professional de l'especialitat i/o representant d'entitats o institucions relacionades amb l'especialitat.

La comissió atorga una qualificació numèrica del 0 al 10, amb un decimal.

Hi ha dues convocatòries ordinàries i se'n pot fer una d'extraordinària degudament justificada.

3.4.5 Avaluació final del cicle

Per superar el cicle cal que tots els mòduls, la fase de formació pràctica i l'obra/projecte final tinguin qualificació positiva. Es considera que la qualificació és positiva quan és igual o superior a 5 ("Apte/a" en el cas de l'FCT).

La qualificació final del cicle s'expressa amb un sol decimal i es calcula fent la mitjana aritmètica entre, d'una banda, la mitjana de les qualificacions de tots els mòduls que integren el cicle, calculada amb un decimal i, de l'altra, la qualificació de l'obra/projecte final, també expressada amb un decimal. Els mòduls convalidats o exempts no es compten.

Aquestes qualificacions s'han d'anotar en l'expedient acadèmic de l'alumne.

3.5 Convalidacions LOGSE en accedir a un cicle

El currículum dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny està format per mòduls ordenats des del Departament d'Ensenyament i altres per normativa bàsica de l'Estat. Es pot consultar la referència de l'Administració educativa competent a l'ordenació curricular dels mòduls dels cicles (LOGSE) al web de la [XTEC](#).

3.5.1 Mòduls comuns a diversos cicles

El director o directora del centre pot convalidar alguns mòduls de diferents cicles formatius segons els criteris i la relació continguda en l'[Ordre ECI/3058/2004](#), de 10 de setembre.

Per a la concessió d'aquestes convalidacions és requisit indispensable que la persona interessada estigui matriculada en els ensenyaments oficials per als quals sol·licita la convalidació. Les convalidacions esmentades han de ser reconegudes, amb la sol·licitud prèvia de la persona interessada, pel director o directora del centre on està matriculat l'alumne, mitjançant un escrit que s'ha de guardar en el seu expedient acadèmic juntament amb la documentació acreditativa original o compulsada que acredita la superació del mòdul que es convalida i que és necessària per al seu reconeixement.

3.5.2 Altres convalidacions

Per a altres convalidacions no previstes en l'apartat Mòduls comuns a diversos cicles, l'alumne pot presentar la sol·licitud de convalidació des del mateix moment de la matrícula. És recomanable demanar-la a primer curs i fer-ho al més aviat possible, ja que l'alumne ha d'assistir a classe mentre no hi ha una resolució positiva. El director o directora del centre ha de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial les sol·licituds de convalidació dels alumnes matriculats al seu centre, juntament amb la documentació necessària.

A l'apartat "Catàleg de models" hi ha dos tipus de sol·licituds de convalidació, que cal emplenar per separat, en funció de qui té competència per resoldre: el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport o el Departament d'Ensenyament.

Cal tenir en compte que les sol·licituds de convalidacions que ha de resoldre el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, quan es tramiten mitjançant l'escola d'art i el Departament d'Ensenyament, s'han de trametre al Departament d'Ensenyament abans del 15 de novembre.

Cal adjuntar a cada sol·licitud la documentació següent:

- Resguard de la matrícula.
- Còpia del DNI, passaport o NIE.
- Titulació o certificat acadèmic dels ensenyaments cursats.
- Documentació justificativa de la formació cursada. Hi ha de figurar la informació de la càrrega lectiva, curricular i una descripció breu dels continguts. No cal adjuntar aquesta informació si els ensenyaments superats són cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, cicles de formació professional, ensenyaments superiors de disseny o de conservació i restauració de béns culturals ordenats per la LOGSE o per la LOE.

3.5.3 Registre i efectes de les convalidacions

En l'expedient acadèmic de l'alumne, en els mòduls convalidats s'ha de fer constar l'expressió "Convalidat". Els mòduls convalidats no es tenen en compte per calcular la qualificació final del cicle de formació específica.

3.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

L'organització del cicle de formació específica ha d'incloure, almenys, les decisions pertinents relatives als aspectes següents:

- La distribució de mòduls al llarg del cicle, fent-hi constar, per a cada un, la data prevista d'inici i d'acabament, la durada (en hores), el nombre d'hores setmanals i els professors que els impartiran.
- Els espais docents i els recursos que s'han d'utilitzar en el desenvolupament del cicle.
- Els criteris per a l'organització de la fase de formació pràctica.
- Els criteris per a l'organització de l'obra/projecte final.
- L'equip docent assignat al cicle de formació específica ha d'elaborar, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels continguts corresponents al cicle de formació específica i els criteris generals del desenvolupament curricular.

Cada any cal fer una valoració sobre l'adequació de l'organització i la programació dels

cicles de formació específica a l'entorn socioeconòmic i cultural per poder revisar i actualitzar els aspectes que es consideri convenient.

3.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOGSE)

3.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE

Títol Reial decret	Currículum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Arts aplicades a la indumentària</i>							
1461/1995	Pendent de publicació	--	Artesania de complements de cuir	1.600	1500	25	75
<i>Arts aplicades al llibre</i>							
1387/1995	334/1997, 23.12.1997	2.1.1998	Serigrafia artística	950	840	85	25
<i>Arts aplicades al mur</i>							
1463/1995	270/1999, 28.12.1999	14.10.1999	Revestiments murals	1.600	1.550	25	25
<i>Arts aplicades de l'escultura</i>							
1385/1995	145/1997, 13.5.1997	25.6.1997	Artesania en cuir	1.600	1.520	55	25
1385/1995	145/1997, 13.5.1997	25.6.1997	Dauratge i policromia artístics	1.600	1.520	55	25
1385/1995	145/1997, 13.5.1997	25.6.1997	Ebenisteria artística	1.600	1.450	100	50
1385/1995	145/1997, 13.5.1997	25.6.1997	Forja artística	1.600	1.520	55	25
1385/1995	145/1997, 13.5.1997	25.6.1997	Fosa artística i galvanoplàstia	1.600	1.520	55	25
1385/1995	145/1997, 13.5.1997	25.6.1997	Talla artística en fusta	1.600	1.520	55	25
<i>Art floral</i>							
1742/1998	268/1999, 28.12.1999	14.10.1999	Floristeria	1.600	1.485	85	30
<i>Esmalts artístics</i>							
1743/1998	269/1999, 28.9.1999	14.10.1999	Esmaltatge sobre metalls	1.600	1.545	25	30
<i>Joieria d'art</i>							

1298/1995	17/1999, 26.1.1999	12.2.1999	Procediments de joieria artística	1.600	1.545	30	25
-----------	-----------------------	-----------	---	-------	-------	----	----

3.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOGSE

Títol Reial decret	Curriculum Decret/Data	DOGC	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Arts aplicades a la indumentària</i>							
1460/1995	16/1999, 26.1.1999	11.2.1999	Estilisme d'indumentària	1.875	1.725	60	90
<i>Arts aplicades al llibre</i>							
1386/1995	213/1998, 30.7.1998	12.8.1998	Gravat i tècniques d'estampació	1.950	1.770	90	90
1386/1995	213/1998, 30.7.1998	12.8.1998	Enquadernació artística	1.800	1.620	90	90
<i>Arts aplicades al mur</i>							
1033/1999	294/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Arts aplicades al mur	1.800	1.680	45	75
<i>Arts aplicades de l'escultura</i>							
1843/1995	307/1996, 2.9.1996	13.9.1996	Arts aplicades de l'escultura	1.875	1.770	30	75
<i>Art floral</i>							
1741/1998	295/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Art floral	1.950	1.830	90	30
<i>Ceràmica artística</i>							
1458/1995	215/1998, 30.7.1998	7.8.1998	Ceràmica artística	1.850	1.695	60	95
<i>Disseny d'interiors</i>							
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Projectes i direcció d'obres de decoració	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Aparadorisme	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Arquitectura efímera	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Elements de jardí	1.950	1.800	60	90
1464/1995	136/1998, 9.6.1998	6.7.1998	Moblament	1.950	1.800	60	90
<i>Disseny industrial</i>							
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Modelisme i maquetisme	1.900	1.725	100	75

1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Modelisme industrial	1.900	1.725	100	75
1388/1995	285/1997, 31.10.1997	17.11.1997	Mobiliari	1.900	1.725	100	75
<i>Esmalts artístics</i>							
1033/199	296/1999, 9.11.1999	30.11.1999	Esmalt artístic al foc sobre metalls	1.950	1.845	25	80
<i>Joieria d'art</i>							
1297/1995	15/1999, 26.1.1999	10.2.1999	Joieria artística	1.875	1.770	25	80
<i>Tèxtils artístics</i>							
1622/1997 1737/1998	113/2001, 2.5.2001	16.5.2001	Art tèxtil	1.950	1.845	25	80
1622/1997 1737/1998	113/2001, 2.5.2001	16.5.2001	Estampacions i tintatges artístics	1.950	1.800	60	90
1737/1998	2014/2016 8.3.2016	11.3.2016	Brodats i rebosters	1.950	1.800	60	90
1737/1998	2034/2016 22.3.2016	24.3.1016	Puntes artístiques	1.950	1.800	60	90

4 Desenvolupament, concreció i aplicació dels currículums dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE

Els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny ordenats per la LOE s'organitzen en cicles formatius. Els cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà i de grau superior, agrupats en diferents famílies professionals, inclouen els mòduls que s'imparteixen en el centre educatiu, entre els quals hi ha una obra final o projecte integrat i una fase de formació pràctica (FCT) efectuada en empreses, estudis o tallers. El currículum, la durada i l'estructura de cada cicle de formació específica s'estableixen en la normativa específica.

Els cicles formatius de grau mitjà tenen una durada de 1.600 hores i els cicles formatius de grau superior tenen una durada de 120 ECTS (sistema europeu de transferència de crèdits), amb 2.000 hores lectives (presencials), per la qual cosa requereixen, com a mínim, que els mòduls i la fase de pràctiques s'hagin de completar en dos cursos acadèmics.

El cicle formatiu es desplega, ordinàriament, en dos cursos acadèmics. A aquest efecte es poden presentar diferents propostes, però sempre amb un primer curs amb més classes presencials al centre perquè durant el segon curs la càrrega lectiva sigui inferior i més ben distribuïda, atès que engloba les hores lectives, les hores de formació pràctica en empreses, estudis i tallers i l'obra final /projecte integrat.

Les hores lectives en què s'imparteixen els cicles formatius són les que determinen els decrets dels diferents currículums. Les hores que els centres destinen a altres activitats (viatges, activitats extraordinàries, etc.) no es poden incloure en aquests mínims. Les hores dedicades a activitats de tutoria no es computen com a hores lectives de currículum dels alumnes.

La formació pràctica en centres de treball s'ha de fer prioritàriament en el segon curs. En cas d'iniciar-se en el primer, pot començar el segon quadrimestre. En qualsevol cas, la formació pràctica en centres de treball es pot fer simultàniament amb les hores lectives o bé de manera intensiva.

El centre ha de garantir que l'equip docent elabori, de manera conjunta i coordinada, la proposta de planificació del cicle formatiu i els criteris generals de desenvolupament curricular, que en tot cas ha d'esdevenir complement del projecte educatiu.

Actualment hi ha publicades tres famílies professionals ordenades per la LOE: ceràmica artística, escultura i comunicació gràfica i audiovisual. El currículum, la denominació i les hores que s'han de cursar, desglossades, es poden consultar als apartats *Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE* i *Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE*.

4.1 Sistema europeu de crèdits ECTS en els cicles formatius de grau superior LOE

El nivell de tècnic superior es constitueix en el nivell 1 de l'ensenyament superior en el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior.

Per facilitar el reconeixement de crèdits que s'estableixen entre els títols de tècnic superior, els artístics superiors i els ensenyaments de grau universitari (i per promoure la mobilitat d'estudiants i titulats a l'espai europeu de l'ensenyament superior) s'ha incorporat el sistema europeu de reconeixement, transferència i acumulació de crèdits ECTS com a unitat de mesura mitjançant la qual s'assignen 120 crèdits ECTS als títols professionals de grau superior d'arts plàstiques i disseny, distribuïts entre els mòduls professionals regulats pel currículum.

Els crèdits ECTS es basen en el treball personal total de l'alumne. No només en les hores exclusivament lectives presencials impartides en el centre educatiu, sinó en totes les que dedica als estudis per superar un mòdul, tant dins com fora de l'aula. En aquesta unitat de mesura s'integren els ensenyaments (teòrics, teoricopràctics i pràctics) en hores presencials, així com altres activitats acadèmicament dirigides, en què s'inclouen les hores no presencials d'estudi i de treball que l'alumne ha de fer per assolir els objectius formatius propis de cada matèria corresponents al pla d'estudis.

En els cicles formatius de grau superior el nombre total de crèdits ECTS establert en el pla d'estudis per cada curs acadèmic és de 60 (30 ECTS quadrimestrals o 20 ECTS trimestrals).

4.2 Mòduls formatius. Unitats formatives

4.2.1 Mòduls formatius. Definició

El currículum dels cicles formatius s'estructura en mòduls formatius. El concepte de mòdul és equivalent al de matèria teòrica, matèria teoricopràctica o matèria pràctica:

- Mòduls formatius que desenvolupen les capacitats artística, tècnica i tecnològica, associades a un perfil professional.
- Mòduls formatius relacionats amb l'orientació i inserció laboral, així com el mòdul de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.
- Mòdul d'obra final en els cicles formatius de grau mitjà.
- Mòdul de projecte integrat en els cicles formatius de grau superior.
- Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers.

4.2.2 Mòduls formatius. Organització

La ràtio màxima en els mòduls teòrics és d'un professor o professora per cada 30 alumnes; les assignatures de taller (pràctiques) i les teoricopràctiques es desdoblen a partir de 21 alumnes; en els mòduls de taller (pràctics), és d'un professor o professora per cada 15 alumnes; en els mòduls teoricopràctics és proporcional al nombre d'hores lectives en una relació d'un terç (una hora teòrica per cada dues de taller).

Per als mòduls d'obra final i de projecte integrat s'ha de comptar amb la tutoria individualitzada dels professors que imparteixin docència en el cicle formatiu.

Quan la durada del mòdul justifica un desplegament al llarg de dos cursos, cal garantir la continuïtat de criteris i coordinar-ne la distribució de continguts i l'avaluació.

En els cicles formatius de grau superior, els mòduls formatius tenen assignats un nombre determinat d'ECTS que inclouen les hores lectives (presencials) i les hores no presencials d'estudi i de treball de l'alumne que el professor o professora ha de tenir en compte en programar continguts i activitats.

4.2.3 Mòduls formatius. Programació

La programació de cada mòdul ha d'incloure, com a mínim, el següent:

- El conjunt d'unitats formatives en què s'organitza el mòdul, fent-hi constar la data d'inici i de finalització i la durada en hores setmanals.
- Les estratègies metodològiques i d'organització que cal aplicar.
- Els criteris de qualificació del mòdul partint de les qualificacions de les unitats formatives.

4.2.4 Unitats formatives. Definició

Els mòduls s'estructuren en unitats formatives, les quals són una agrupació de resultats d'aprenentatge i continguts d'un mòdul que es relacionen generalment amb unes activitats de treball, amb coherència didàctica per a l'aprenentatge, i que són de durada variable.

Les unitats formatives dels estudis superiors tenen assignats un nombre de crèdits ECTS determinat. A la unitat formativa li correspon el mínim d'1 ECTS i un mínim de 15 hores lectives.

4.2.5 Unitats formatives. Organització

Les unitats formatives s'han de programar de manera que cada unitat es pugui completar en un sol curs, i depenent de l'organització del centre, preferiblement en un trimestre o quadrimestre.

Les unitats formatives d'un mateix mòdul es poden distribuir de forma seqüencial o es poden impartir de forma simultània, o en combinació d'ambdues formes.

En els cicles formatius de grau superior el currículum assigna el nombre d'ECTS a la unitat formativa, el centre assigna les hores lectives (presencials) a partir del total d'hores atorgades al mòdul. El mínim d'hores lectives (presencials) d'una unitat formativa és de 15 hores.

4.2.6 Unitats formatives. Programació

La programació de cada unitat formativa ha d'incloure, com a mínim, el següent:

- El conjunt de resultats d'aprenentatge en què s'organitza la unitat formativa, fent-hi constar l'organització, la durada i la seqüència d'impartició.
- El desenvolupament de resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació convenientment contextualitzats.
- L'enunciat de les activitats d'ensenyament i aprenentatge en relació amb els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents.
- Els criteris i les activitats d'avaluació i de qualificació.

4.2.7 Resultats d'aprenentatge. Definició

Un resultat d'aprenentatge expressa la competència que ha d'adquirir l'alumne, mitjançant l'aprenentatge, per poder desenvolupar funcions o processos i obtenir productes o resultats.

Els resultats d'aprenentatge són declaracions verificables del que un estudiant ha de saber, comprendre i ser capaç de fer després d'obtenir la qualificació concreta o després de culminar l'activitat, la unitat formativa o el mòdul. Cada resultat d'aprenentatge es concreta en un o en diversos criteris d'avaluació.

4.2.8 Continguts. Definició

A cada resultat d'aprenentatge li correspon un bloc de continguts. Els continguts són el conjunt de coneixements fonamentals que l'alumne ha d'assimilar per assolir una capacitat professional determinada.

4.2.9 Criteris d'avaluació. Definició

Els criteris d'avaluació indiquen les accions i els continguts de l'activitat o condicions que permeten valorar si s'ha aconseguit el resultat d'aprenentatge establert.

Són enunciats respecte el grau de consecució del resultat d'aprenentatge que l'estudiant ha de demostrar per a obtenir una qualificació superior al requisit mínim per aprovar l'activitat, la unitat formativa o el mòdul.

4.3 Desplegament del currículum

4.3.1 Hores i crèdits de lliure disposició

Les hores i crèdits de lliure disposició van associades a determinats mòduls del currículum explicitats a cada títol. Aquestes hores tenen com a finalitat completar el currículum establert i singularitzar-lo d'acord amb les necessitats específiques de l'entorn i de l'àmbit.

En els cicles formatius de grau superior el centre ha de distribuir, juntament amb les hores lectives de lliure disposició, els crèdits ECTS corresponents, en nombre enter, en la proporció que es consideri.

El centre les pot distribuir de maneres diferents:

- Entre una o més unitats formatives del mòdul o mòduls, si s'amplien: resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents.
- En una unitat formativa nova del mateix mòdul o mòduls, si s'elaboren: resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents.
- En un mòdul nou, que formi part d'un projecte del centre, si es defineixen:
  - La justificació de la creació del mòdul nou.
  - El nom i la durada del mòdul nou.
  - Les unitats formatives que en formen part.

- Els resultats d'aprenentatge, continguts i criteris d'avaluació corresponents.
- L'especialitat o requisit acadèmic que han de complir els professors als quals s'assigna.

El director o directora del centre ha de fer, en un escrit raonat, la proposta del mòdul nou amb la definició de mínims, i l'ha d'adreçar als serveis territorials o al Consorci d'Educació de Barcelona, els quals trametran la comunicació del centre, juntament amb l'informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial a l'efecte de coneixement i constància.

4.3.2 Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius

Les necessitats d'un mercat de treball integrat a la Unió Europea fan que la llengua anglesa esdevingui fonamental en la inserció laboral dels alumnes dels cicles formatius. D'altra banda, cal donar també resposta al compromís amb els objectius educatius sobre l'anglès plantejats per als propers anys per la mateixa Unió Europea.

Amb la finalitat d'incorporar i normalitzar l'ús de la llengua anglesa en situacions professionals habituals i en la presa de decisions en l'àmbit laboral, s'han de dissenyar activitats d'ensenyament i aprenentatge que incorporin la utilització de la llengua anglesa en almenys un dels mòduls del cicle, a excepció del mòdul d'anglès als cicles formatius de grau mitjà, d'acord amb els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació que s'estableixen en el document d'orientacions de cada cicle formatiu, publicat a l'apartat Currículum i orientació > Ensenyaments professionals > Ensenyaments artístics > [Arts plàstiques i disseny](#) > Títols LOE, del web de la XTEC.

Cada centre educatiu ha d'establir el mòdul o mòduls i les unitats formatives en què es desenvoluparan activitats en llengua anglesa.

4.4 Obra final o projecte integrat

4.4.1 L'obra final del cicle formatiu de grau mitjà

El mòdul d'obra final del cicle formatiu de grau mitjà ha de permetre culminar la integració dels continguts impartits al llarg del cicle, globalitzant i interrelacionant i, si escau, completant, els coneixements, destreses i capacitats específics del camp professional de l'especialitat amb la realització d'una obra adequada al nivell acadèmic cursat que evidenciï el domini dels procediments de realització, que sigui expressió de la sensibilitat artística i que mostri el grau d'assoliment dels objectius generals del cicle.

L'obra final té una durada de 66 hores lectives presencials i es porta a terme a segon curs.

El centre ha de dimensionar l'obra final a les hores assignades i programar-ne el contingut i el desenvolupament concretant, dins el projecte educatiu, els objectius, les

activitats i les estratègies didàctiques que han de servir a l'alumne per a portar-la a terme.

L'obra final ha tenir la docència d'un professor o professora de l'especialitat determinada i la tutoria individualitzada d'un professor o professora o mestre o mestra de taller que imparteixi docència en el cicle formatiu.

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes per dur a terme l'obra final els ha d'establir el centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumne sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat *Informació als alumnes*.

S'avaluarà:

- El procés de treball.
- La memòria descriptiva del treball
- La realització pràctica de l'obra final.
- La presentació pública.

El centre establirà, de forma raonada a l'inici de curs, la ponderació de cada apartat. Cap apartat no pot tenir un valor inferior al 15% del total.

Per avaluar l'obra final es tenen en compte els criteris establerts en els decrets on s'estableixen els currículums dels títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

L'obra final s'avalua una vegada s'han superat els mòduls restants que constitueixen el currículum del cicle formatiu, amb l'excepció de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers. El centre ha de preveure la necessitat de tancar la fase de pràctiques de l'alumne el mateix curs acadèmic. No es pot tramitar el títol fins que la fase de pràctiques no estigui acabada i avaluada.

En el cas de no poder ser avaluat per no haver superat algun dels mòduls del cicle, l'alumne no perd la convocatòria i en l'acta corresponent hi ha de constar "No qualificat" (NQ)

El mòdul d'obra final s'ha d'avaluar positivament quan la comissió avaluadora aprecii que l'alumne ha assolit en un grau suficient els resultats d'aprenentatge en relació amb els objectius generals del cicle formatiu. En cas contrari, l'avaluació ha de ser negativa. El centre ha d'informar l'alumne dels criteris d'avaluació a l'inici de curs i els ha de fer públics en els seus mitjans d'informació (tauler d'anuncis, web o altres).

L'equip docent que hagi impartit el mòdul d'obra final dels cicles de grau mitjà l'ha d'avaluar de manera col·legiada, des d'una comissió avaluadora nomenada pel director o directora del centre i integrada com a mínim per un president o presidenta, un secretari o secretària i un o una vocal, nomenats entre el coordinador o coordinadora del cicle, el tutor o tutora del grup classe, el professor o professora docent del mòdul i el tutor o tutora de l'obra final.

Al [web de la XTEC](#) es troben desenvolupats els continguts, procediments i avaluació de l'obra final.

4.4.2 El projecte integrat del cicle formatiu de grau superior

El projecte integrat ha de reflectir l'aprenentatge adquirit en relació amb les competències professionals, personals i socials que es requereixen en el món laboral, associades al conjunt dels mòduls formatius corresponents al cicle formatiu.

La finalitat del projecte és demostrar l'assoliment del domini dels coneixements, processos i tècniques exigibles per a l'exercici de la professió i, en conseqüència, la capacitat de desenvolupar una activitat professional en l'àmbit propi de l'especialitat i el nivell cursat.

El projecte integrat té una durada de 10 ECTS, dels quals un percentatge determinat d'hores en el currículum són lectives (presencials).

Aquest mòdul s'ha de fer en el segon curs i s'ha de desenvolupar en dues fases diferenciades d'acord amb la planificació del centre i els continguts establerts en el currículum.

Primera fase. Proposta

Aquesta fase tracta sobre la teoria i la pràctica del projecte integrat necessàries per a un bon plantejament i desenvolupament de la proposta.

Segona fase. Realització

Validada la proposta, la segona fase es desenvolupa en l'últim quadrimestre del curs. Apartats de la segona fase:

- ¿Procés de treball
- Fonamentació teòrica del projecte
- Realització pràctica del projecte
- Presentació pública

Els terminis de presentació i d'inscripció de les propostes per a dur a terme el projecte integrat els ha d'establir el mateix centre i han d'estar consignats en la informació que cal donar a l'alumne sobre programació i avaluació general del cicle, especificada en l'apartat Informació als alumnes.

El centre ha de programar la distribució del projecte integrat durant el segon curs acadèmic tenint en compte el total de treball que es requereix per part de l'alumne (hores de docència i per compte propi). S'ha de dimensionar el projecte en relació a les hores assignades i programar-ne el contingut i desenvolupament concretant, dins el projecte educatiu de centre, els objectius, les activitats, el temps i les estratègies didàctiques que han de servir a l'alumne per portar-lo a terme.

Entre les possibles formes de distribució es presenten quatre models:

1. El projecte integrat es desenvolupa durant el segon curs. En el 1r quadrimestre es concentra el gruix de la docència (hores lectives) i es desenvolupa la proposta. En

el 2n quadrimestre, juntament amb la docència restant, es concentren les hores de treball de l'alumne per compte propi i les tutories individualitzades. En aquest segon període es porta a terme la realització del projecte.

2. El projecte integrat es desenvolupa en el 2n quadrimestre. En la primera meitat del quadrimestre es confecciona la proposta i la segona part es concentra en la realització del projecte.
3. El projecte integrat (proposta i realització) es desenvolupa a la segona meitat del 2n quadrimestre. Els diferents mòduls hi intervenen de forma transversal, incorporant els continguts i activitats. Validada la proposta, la realització del projecte i el seguiment del tutor o tutora es concentra en els mesos de maig i juny.
4. El projecte integrat (proposta i realització) es porta a terme les últimes setmanes del curs acadèmic, una vegada avaluats la resta dels mòduls (4 setmanes x 25 hores/setmana = 100 hores lectives)

El projecte integrat ha de comptar amb la docència d'un professor o professora de l'especialitat determinada i la tutoria individualitzada d'un professor o professora del cicle formatiu.

S'han d'avaluar les dues fases i els seus apartats corresponents:

- Primera fase:
  - Proposta
- Segona fase:
  - Procés de treball
  - Fonamentació teòrica del projecte.
  - Realització pràctica del projecte.
  - Presentació pública.

El centre ha d'establir de forma raonada a l'inici de curs la ponderació de cada apartat. Cap apartat no pot tenir un valor inferior al 15% del total.

Per a l'avaluació del projecte integrat es tenen en compte els criteris establerts en els decrets on s'estableixen els currículums dels diferents títols dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny.

El mòdul de projecte integrat s'ha d'avaluar en la seva totalitat, un cop s'han superat els mòduls restants que constitueixen el currículum del cicle formatiu, amb l'excepció de la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers. El centre ha de preveure la necessitat de tancar la fase de pràctiques de l'alumne el mateix curs acadèmic i que no es pot tramitar el títol fins que la fase de pràctiques estigui acabada i avaluada.

En el cas de no poder ser avaluat per no haver superat algun dels mòduls del cicle, l'alumne no perd la convocatòria i ha de constar en l'acta corresponent com a "No

qualificat” (NQ)

L'avaluació final correspon a una comissió designada pel director o directora del centre i integrada per:

- a. President o presidenta: el coordinador o coordinadora del cicle
- b. Secretari o secretària: el tutor o tutora del grup classe
- c. Un màxim de tres vocals, designats entre els professors del centre i professionals de l'especialitat i/o representants d'entitats, institucions o empreses de l'entorn del cicle.

A [la XTEC](#) es troben desenvolupats els continguts, procediments i avaluació del projecte integrat.

4.4.3 La tutoria de l'obra final/projecte integrat

Les principals tasques de la tutoria del mòdul d'obra final/projecte integrat són les següents:

- Proporcionar les directrius que ajudin a l'alumne a treballar sobre la fonamentació teòrica del treball.
- Orientar l'alumne sobre els mètodes de treball més adients, la planificació i la distribució temporal del treball.
- Orientar i assessorar en la realització pràctica: els aspectes tècnics i la manipulació d'eines i materials amb seguretat.
- Assessorar l'alumne sobre els problemes que sorgeixen i reorientar, si cal, el treball.
- Proporcionar pautes per estructurar correctament la presentació final.

4.5 Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

4.5.1 Avaluació del cicle formatiu

L'avaluació de l'aprenentatge dels alumnes és contínua, ha d'atendre l'organització modular i s'ha de fer per unitats formatives.

La nota mitjana final del cicle formatiu s'obté una vegada s'han superat els mòduls impartits al centre educatiu i la fase de formació pràctica en empreses, estudis o tallers. Consisteix en la mitjana ponderada de les notes mitjanes ponderades dels diferents mòduls que el componen i s'expressa amb tres decimals.

En els cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny la qualificació final es pondera per hores lectives.

En els cicles formatius de grau superior d'arts plàstiques i disseny la qualificació final es pondera per crèdits ECTS.

4.5.2 Avaluació del mòdul formatiu

La qualificació dels mòduls és numèrica, del 0 al 10, sense decimals, i és el resultat de la mitjana ponderada de les unitats formatives que el componen.

En els cicles formatius de grau mitjà, per obtenir la qualificació ponderada d'un mòdul cal multiplicar les hores per la qualificació de cada unitat formativa, i la suma d'aquests productes es divideix pel nombre total d'hores del mòdul.

En els cicles formatius de grau superior, per obtenir la qualificació ponderada d'un mòdul cal multiplicar els crèdits ECTS per la qualificació de cada unitat formativa, i la suma d'aquests productes es divideix pel nombre total de crèdits ECTS del mòdul.

La superació del mòdul s'obté amb l'avaluació positiva de les unitats formatives que el componen.

Els mòduls superats acrediten les unitats de competència a les quals estan associats, d'acord amb la relació establerta en el perfil professional del títol.

4.5.3 Avaluació de la unitat formativa dels títols propis

L'avaluació s'ha de fer tenint en compte els resultats d'aprenentatge i els criteris d'avaluació que s'estableixen en cada unitat formativa.

La qualificació de les unitats formatives és numèrica, entre 0 i 10, amb un decimal. Les unitats formatives i els mòduls superats mantenen la qualificació. No es pot aplicar cap mesura per modificar una qualificació positiva atorgada; és a dir, no es poden repetir unitats formatives ja superades per millorar-ne les qualificacions, ni es poden establir fórmules (presentació a segones convocatòries de recuperació ni d'altres) per incrementar-ne la qualificació positiva.

Els centres han de generar registres d'avaluació on es concreti, per a cada alumne, el grau d'assoliment de cada resultat d'aprenentatge de les unitats formatives.

Aquests registres, com la resta de documentació acadèmica, han d'estar a disposició de la Inspecció d'Educació.

4.5.4 Convocatòries

En el règim presencial, l'alumne pot ser avaluat d'una unitat formativa, com a màxim, en quatre convocatòries ordinàries, excepte el mòdul de formació en centres de treball, que només ho pot ser en dues. Amb caràcter excepcional, l'alumne pot sol·licitar al director o directora del centre una cinquena convocatòria extraordinària per malaltia,

discapacitat o altres que condicionen o impedeixen el desenvolupament dels estudis. El director o directora del centre és l'encarregat de resoldre la sol·licitud.

Amb cada matrícula a les unitats formatives l'alumne disposa del dret a dues convocatòries. La presentació a la primera convocatòria és obligatòria, la presentació a la segona és voluntària i si l'alumne no s'hi presenta, no se li compta, a efectes del còmput màxim (hi ha de constar "No presentat" (NP).

La primera convocatòria es considera en finalitzar la unitat formativa, a la fi del trimestre o quadrimestre. La segona convocatòria l'estableix el centre, en els mesos de juny o setembre, segons la seva programació i el calendari escolar.

L'alumne que hagi perdut el dret a l'avaluació continuada per faltes d'assistència (es requereix l'assistència a un mínim del 80% de les classes) o que abandoni, perd la primera convocatòria i ha de constar com a "No avaluat ". En aquest cas, el centre ha d'establir els requisits perquè l'alumne pugui optar a la segona convocatòria

El professor o professora del mòdul ha d'establir les estratègies de recuperació de la segona convocatòria, que poden consistir en activitats puntuals o continuades i que han d'estar previstes en la programació de la unitat formativa, així com la seva forma de seguiment. No s'han d'entendre les activitats de recuperació com un sol examen, ni l'avaluació contínua com a exàmens continus.

L'alumne ha d'estar informat de les activitats que ha de dur a terme per recuperar les unitats formatives suspeses, així com del període i les dates en què es faran les revisions de les activitats i l'avaluació corresponent en segona convocatòria.

L'alumne pot sol·licitar al director o directora del centre la renúncia a la convocatòria de tots o algun dels mòduls que componen el cicle formatiu, i/o de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers. La renúncia a la convocatòria es reflecteix als documents d'avaluació amb l'expressió "Renúncia". La renúncia afecta els mòduls no finalitzats i es mantenen les qualificacions de les unitats formatives obtingudes fins al moment de la renúncia.

Per concedir la renúncia són causes suficients, si es justifiquen documentalment, les que generen una absència prolongada de classe, com ara una malaltia o un accident de l'alumne o d'un familiar, l'atenció a familiars, la maternitat o paternitat, un canvi de condicions en el treball o la incorporació a un lloc de treball, i altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari. El director o directora del centre és l'encarregat de resoldre aquesta sol·licitud.

4.5.5 Promoció de curs

Per passar de curs en un cicle formatiu és necessari que l'alumne obtingui l'avaluació positiva en les unitats formatives, la càrrega de les quals sumi el 75% del conjunt planificat en el primer curs, com a mínim.

L'alumne que hagi superat un nombre d'unitats formatives igual o superior al 75% del conjunt planificat en el primer curs pot matricular-se en el segon curs del cicle i ha de

cursar obligatòriament les unitats formatives no superades del primer curs.

En cas contrari, s'ha de matricular de les unitats formatives no superades del primer curs del cicle i, opcionalment, de les unitats formatives del segon curs que no presentin incompatibilitat horària o curricular significativa, segons el projecte del centre i la disponibilitat de places.

Tanmateix, les normes d'organització i funcionament del centre poden determinar en quines circumstàncies excepcionals, relacionades amb incompatibilitats curriculars o horàries, un alumne ha de matricular-se només de les unitats formatives de primer curs, malgrat haver superat el 75% del conjunt de primer curs.

Si l'alumne passa de curs amb unitats formatives pendents se li ha de recomanar l'assistència a les classes, si no hi ha incompatibilitat horària. El centre ha de definir com cal fer el seguiment del progrés dels alumnes amb unitats formatives pendents, les estratègies i les accions que es duran a terme amb l'objectiu de millorar-ne i optimitzar els resultats en el desenvolupament de les competències necessàries.

4.5.6 Procediment per a la mobilitat

Quan un alumne sol·licita el trasllat d'expedient acadèmic a fi de continuar els estudis iniciats en un centre pertanyent a una altra administració educativa, una vegada acceptada, s'ha de fer l'adaptació corresponent a fi que l'alumne s'incorpori al curs que li correspon.

A aquest efecte, els mòduls aprovats en la seva totalitat similars en continguts i durada o valor en crèdits ECTS als establerts al seu pla d'estudis s'han de reconèixer de manera automàtica com a adaptats; per a altres casos es pot preveure la superació de complements de formació que es considerin convenients.

Els complements de formació previstos en els procediments d'adaptacions curriculars o incorporacions a un nou pla d'estudis es faran des de les unitats formatives i s'expressarà en termes de qualificacions numèriques o d' «Apte» o «No apte», segons es prevegi en la resolució, havent d'observar en l'acta la seva condició de "Continguts reconeguts".

Els mòduls adaptats figuren a l'expedient acadèmic personal amb la denominació de "Continguts reconeguts". Quan sigui necessari fer una ponderació de les qualificacions, els mòduls que figurin com a adaptats s'han de computar amb la qualificació obtinguda al centre d'origen.

Els mòduls que hagin estat objecte de reconeixement a efectes de la incorporació de l'alumnat a un pla d'estudis que substitueix a un altre anterior, figuren a l'acta amb l'expressió "Continguts reconeguts".

El director o directora del centre ha de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial una proposta argumentada d'adaptació dels alumnes matriculats al seu centre, juntament amb la documentació necessària.

4.5.7 Convalidacions de cicles LOE

Són objecte de convalidació els mòduls formatius i les unitats formatives comuns a diversos cicles formatius d'arts plàstiques i disseny, del mateix nivell o superior, sempre que tinguin igual denominació i durada, continguts i competències, objectius, resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació, d'acord amb el que estableix la norma que regula cada títol.

En el cas dels mòduls o unitats formatives convalidats que tenen la mateixa denominació i currículum, i que són comuns a diversos cicles, cal traslladar la qualificació obtinguda en el primer cicle cursat.

Els mòduls que són objecte de convalidació figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne amb l'expressió de "Continguts reconeguts".

Les convalidacions que apareixen publicades a la norma que defineix el currículum formatiu les ha de reconèixer el director o directora del centre educatiu públic en què està matriculat l'alumne o, si escau, on està adscrit el centre privat en el qual l'interessat cursa els estudis, prèvia sol·licitud personal acompanyada dels documents originals o compulsats acreditatius necessaris, que han de quedar incorporats a l'expedient personal de l'alumne al centre.

Les convalidacions dels mòduls i les unitats formatives dissenyats pel centre des de les hores i crèdits de lliure disposició els ha de reconèixer el director o directora del centre un cop examinada la documentació acreditativa dels estudis cursats, sempre que es corresponguin al mateix nivell o superior, quan es treballa sobre les mateixes competències amb un mínim del 75% de coincidència en continguts i el mateix o un nombre superior de crèdits/hores, amb un mínim del 75% de coincidència en càrrega lectiva.

Les convalidacions esmentades les ha de reconèixer, prèvia sol·licitud de la persona interessada, el director o directora del centre on està matriculat l'alumne, mitjançant un escrit que s'ha de guardar en l'expedient acadèmic de l'alumne juntament amb la documentació acreditativa original o compulsada que acredita la superació del mòdul que es convalida i que és necessària per al seu reconeixement.

Per a altres convalidacions no previstes, l'alumne pot presentar la sol·licitud de convalidació en el termini comprès des del moment de la matrícula fins a un mes a partir de la iniciació oficial del curs en el qual l'interessat està matriculat. El director o directora del centre ha de trametre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial les sol·licituds de convalidació dels alumnes matriculats al seu centre, juntament amb la documentació necessària. Aquestes convalidacions no es computen als efectes del càlcul de la nota mitjana final.

L'alumne ha d'assistir a classe mentre no hi ha una resolució positiva.

4.5.8 Exempció de mòduls formatius determinats i de la fase de formació pràctica

per la seva correspondència amb l'experiència laboral

Es pot determinar l'exempció de mòduls formatius determinats en el currículum del cicle i de la fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers, per la seva correspondència amb la pràctica laboral, sempre que s'acrediti, com a mínim, un any d'experiència relacionada amb els coneixements, capacitats i destreses, i si escau unitats de competència, pròpies dels mòduls i/o de l'exercici professional específic del cicle formatiu corresponent, d'acord amb el que estableix la norma que regula cada títol.

L'exempció del 100% de les hores mòdul del cicle s'atorga si l'alumne acredita l'experiència professional corresponent a un nombre d'hores igual o superior a les del mòdul de formació en un centre de treball, relacionada amb l'àmbit professional i de treball i les principals ocupacions i llocs de treball del cicle formatiu.

Els criteris d'exempció i la seva tramitació són els mateixos que estan recollits en la publicació [Normativa de la formació pràctica en centres de treball](#).

L'experiència laboral a què es refereix l'apartat anterior s'ha d'acreditar mitjançant la documentació següent:

- Certificat de l'empresa on hagi adquirit l'experiència laboral, en la qual constin específicament la durada del contracte, l'activitat exercida i el període de temps en el qual s'ha dut a terme l'activitat.
- En el cas de treballadors per compte propi, certificat d'alta en el cens d'obligats tributaris i evidències de l'activitat exercida.

Els mòduls formatius i la fase de formació pràctica que siguin objecte d'exempció per la seva correspondència amb la pràctica laboral figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne amb l'expressió de "Exempt".

Els mòduls que hagin estat objecte d'exempció per la seva correspondència amb la pràctica laboral no es computen per calcular la nota mitjana final.

4.5.9 Reconeixement d'estudis i crèdits ECTS

El [Reial decret 1618/2011](#), de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior, preveu en funció de la relació dels estudis cursats i els que es pretenen cursar el reconeixement de crèdits que l'alumne pot sol·licitar, que és variable en funció de la durada dels currículums o plans d'estudi.

Els estudis reconeguts no poden superar el 60% dels crèdits del pla d'estudis o del currículum del títol que es pretén cursar.

Les sol·licituds s'han de presentar en el termini d'un mes a partir de la iniciació oficial del curs en el qual l'interessat està matriculat. El director o directora del centre ha de trametre les sol·licituds de reconeixement dels alumnes matriculats al seu centre a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial,

juntament amb la documentació necessària.

Les sol·licituds han d'anar acompanyades de l'acreditació oficial dels estudis dels quals se sol·licita el reconeixement, mitjançant l'aportació del títol oficial d'educació superior expedit per les autoritats competents o certificat substitutori d'aquest. En el cas d'estudis parcials, cal aportar el certificat acadèmic oficial corresponent als estudis superats.

El termini màxim per resoldre i notificar les resolucions és de tres mesos a partir de l'endemà del dia d'entrada de la sol·licitud en el registre.

El venciment del termini màxim sense haver-se notificat la resolució expressa, legitima l'interessat o interessats que hagin deduït la sol·licitud per entendre-la desestimada per silenci administratiu.

En el cas dels mòduls o unitats formatives reconeguts s'ha de computar la qualificació obtinguda al centre d'origen. Els mòduls o unitats formatives que siguin objecte de reconeixement figuren a l'expedient acadèmic de l'alumne amb l'expressió de "Continguts reconeguts".

4.6 Organització dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny a les escoles d'art

L'equip docent assignat al cicle de formació específica ha d'elaborar, de manera conjunta i coordinada, la proposta d'organització dels continguts corresponents al cicle de formació específica i els criteris generals del desenvolupament curricular i d'avaluació de l'aprenentatge.

Cada any cal fer una valoració sobre l'adequació de l'organització i la programació dels cicles de formació específica a l'entorn socioeconòmic i cultural per poder revisar i actualitzar els aspectes que es considerin convenients.

L'organització del cicle de formació específica ha d'incloure, almenys, les decisions pertinents relatives als aspectes següents:

- Mòduls. Distribució dels mòduls al llarg del cicle, fent-hi constar, per a cada un, la data prevista d'inici i d'acabament i la durada en hores i les unitats formatives que el componen, i el nombre d'hores lectives setmanals.
- Desplegament del currículum.
- Crèdits ECTS i hores lectives de lliure disposició. Criteris per a la creació d'un nou mòdul o unitat formativa, distribució dels ECTS i de les hores lectives al cicle de grau superior.
- Incorporació de la llengua anglesa als cicles formatius. Mòduls professionals o unitats formatives en les quals es desenvoluparan activitats d'ensenyament i d'aprenentatge en llengua anglesa als cicles de grau mitjà.
- Fase de formació pràctica en empreses o tallers. Criteris per a l'organització.
- Obra final o projecte integrat. Criteris per a l'organització.

- Avaluació dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny. Criteris generals sobre l'avaluació dels mòduls professionals i les unitats formatives.
- Espais docents i recursos que s'han d'utilitzar en el desenvolupament del cicle.
- Atribució docent dels professors.

4.7 Cicles de formació específica de grau mitjà i de grau superior d'arts plàstiques i disseny (LOE)

4.7.1 Cicles de formació específica de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE

Títol Reial decret	BOE	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Obra final
<i>Ceràmica artística</i>						
37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Decoració ceràmica	1.600	1.485	115	66
37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Terrisseria	1.600	1.485	115	66
<i>Comunicació gràfica i audiovisual</i>						
1436/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Assistència al producte gràfic imprès	1.600	1.400	200	66
1436/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Assistència al producte gràfic interactiu	1.600	1.400	200	66
<i>Escultura</i>						
228/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Forja artística	1.600	1.485	115	66
225/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Reproduccions artístiques en fusta	1.600	1.485	115	66
226/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Reproduccions artístiques en pedra	1.600	1.485	115	66

4.7.2 Cicles de formació específica de grau superior d'arts plàstiques i disseny regulats per la LOE

Títol Reial decret	BOE	Denominació	Total	Durada lectiva	FCT	Projecte integrat
<i>Ceràmica artística</i>						
37/2010, 15 gener	Núm.33, 6.3.2010	Ceràmica artística	2.000 h 120 ECTS	1.882 h 105 ECTS	118 h 5 ECTS	100 h 10 ECTS
37/2010, 15 gener	Núm.33 6.3.2010	Modelisme i matriceria ceràmica	2.000 h 120 ECTS	1.882 h 105 ECTS	118 h 5 ECTS	100 h 10 ECTS

<i>Comunicació gràfica i audiovisual</i>						
1427/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Animació	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1434/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Còmic	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1432/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Fotografia	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1430/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica audiovisual	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1429/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica impresa	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1428/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica interactiva	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1431/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Gràfica publicitària	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
1433/2012, 11 octubre	Núm.265, 3.11.2012	Il·lustració	2.000 h 120 ECTS	1.720 h 108 ECTS	280 h 12 ECTS	99 h 10 ECTS
<i>Escultura</i>						
223/2015, 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Daurat, argentat i policromia	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
219/2015, 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Ebenisteria artística	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
221/2015, 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Fosa artística	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
222/2015, 27 març	Núm 97 23.4.2015	Motlles i reproduccions escultòriques	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
220/2015, 27 març	Núm. 101 28.4.2015	Escultura aplicada a l'espectacle	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
218/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Tècniques escultòriques	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
227/2015 27 març	Núm. 97 23.4.2015	Tècniques escultòriques en fusta	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
229/2015, 27 març	Núm. 101 28.4.2015	Tècniques escultòriques en metall	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS

230/2015, 27 març	Núm .101 28.4.2015	Tècniques escultòriques en pedra	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS
231/2015, 27 març	Núm. 110 8.5.2015	Tècniques escultòriques en pell	2000 h 120 ECTS	1881 h 115 ECTS	119 h 5 ECTS	99 h 10 ECTS

5 Aspectes comuns als cicles de grau mitjà i grau superior d'arts plàstiques i disseny

5.1 Fase de formació pràctica en empreses, estudis i tallers (FCT)

5.1.1 Característiques generals de l'FCT

La formació pràctica en centres de treball (FCT) des del mòdul de fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers es pot fer al mateix temps que els mòduls, o bé de manera intensiva al final del curs, o durant la realització de l'obra final o projecte integrat. La fase de formació pràctica s'ha de fer prioritàriament en el segon curs.

Si per tal de completar el període de pràctiques es depassen les dates previstes per a l'avaluació final dels mòduls, s'ha de fer constar en l'apartat de la fase de formació pràctica de l'acta d'avaluació del final de curs "P. av." (pendent d'avaluació).

En la sessió d'avaluació que segueixi a l'acabament de la fase de formació pràctica tindrà lloc la qualificació, que s'ha de fer constar en l'acta d'avaluació extraordinària corresponent.

Distribució del mòdul "Fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers".

La distribució de la formació en centres de treball la determina cada centre i ha de seguir, amb caràcter general, el calendari escolar. La formació en centres de treball s'ha de fer entre les 8 i les 22 hores.

La formació en centres de treball es pot fer en un període o més. Es poden fer fins a quatre hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle. Es poden fer fins a set hores diàries, en modalitat intensiva, si no coincideixen en el mateix dia amb les hores lectives del cicle.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot autoritzar altres distribucions de la formació en centres de treball amb la petició prèvia escrita del director o directora del centre, que cal raonar en cada cas i presentar als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació.

En la sessió d'avaluació que segueixi a l'acabament de la fase de formació pràctica tindrà lloc la qualificació, que s'ha de fer constar en l'acta d'avaluació extraordinària corresponent.

5.1.2 Finalitats de l'FCT

La formació pràctica en centres de treball té les finalitats següents:

- Desenvolupar estratègies que portin a un acostament entre l'estructura acadèmica i la laboral, tant en un sentit com en l'altre.
- Integrar dins el currículum de l'alumne totes les accions que estan dins el camp de la transició cap al món laboral.
- Facilitar, tant als alumnes com a l'empresa o institució, la possibilitat de dur a la pràctica aquestes accions.

5.1.3 Objectius de l'FCT

Són objectius generals de l'FCT:

- Orientar l'alumne perquè pugui tenir un coneixement més clar de les seves capacitats i interessos.
- Facilitar la inserció i la qualificació professional en el món laboral.

Són objectius específics de l'FCT en matèria de qualificació artística i professional:

- Fer un aprenentatge significatiu dels coneixements i tecnologies actuals en un ambient real de treball d'empresa o institució.
- Adquirir nous coneixements professionals.
- Desenvolupar, en el context laboral, els coneixements curriculars apresos.

Són objectius específics de l'FCT en matèria d'inserció professional:

- Comprendre el procés productiu i/o les tasques de serveis i participar-hi.
- Adquirir hàbits de relacions humanes a l'empresa.

5.1.4 Programació de l'FCT: pla d'activitats

Cada cicle formatiu té associades una sèrie d'activitats pròpies del perfil professional. El pla d'activitats defineix les tasques que cal fer a l'empresa, estudi o taller.

El mòdul d'FCT en els cicles formatius de grau superior LOE té assignats un nombre d'ECTS, en els quals es preveuen les hores de treball a l'empresa, estudi o taller i les hores de treball de l'alumne per compte propi.

L'escola d'art i disseny ha de programar l'activitat que l'alumne haurà de portar a terme per completar el còmput total d'hores dels ECTS a banda de les que hagi de fer a l'empresa, estudi o taller.

5.1.5 Avaluació de l'FCT

L'avaluació de la fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers correspon a la junta d'avaluació del centre educatiu, i ha de ser continuada durant l'estada de l'alumne a l'empresa.

En acabar la fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers, la persona responsable de la formació a l'empresa ha de valorar l'evolució de l'alumne mitjançant un informe que s'ha d'incorporar al quadern de pràctiques.

A l'hora de determinar la idoneïtat de l'alumne, el tutor o tutora del cicle i la persona responsable d'aquesta formació a l'empresa han de tenir en compte la valoració que l'alumne en fa, i corregir-ne, si cal, les possibles deficiències, la qual cosa ha de quedar recollida en el quadern de pràctiques.

Aquesta avaluació s'ha de fonamentar en els informes emesos pel responsable de la formació de l'alumne en el centre de treball. Aquesta fase es qualifica com "Apte/a" o "No apte/a".

En règim presencial aquesta fase pot ser objecte d'avaluació en dues convocatòries. Amb caràcter excepcional, el departament pot establir una convocatòria extraordinària per a les persones que han exhaurit el nombre màxim de convocatòries per malaltia, discapacitat o altres motius que condicionen o impedeixen el desenvolupament ordinari dels estudis.

5.1.6 Exempcions de l'FCT

Els criteris d'exempció i la seva tramitació són els mateixos que els recollits en la publicació [Normativa de la formació pràctica en centres de treball](#). Instruccions d'aplicació del curs corresponent", de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial.

5.1.7 Accés a l'FCT

L'equip docent responsable d'impartir el cicle formatiu, d'acord amb el director o directora del centre, pot establir que per iniciar la formació pràctica en centres de treball calgui l'avaluació positiva de tots els mòduls lectius cursats fins al moment d'iniciar-la, o bé una valoració individualitzada, per a l'alumne que no els hagi superat tots, del grau d'assoliment dels objectius dels crèdits cursats, de les possibilitats raonables de recuperació i del previsible aprofitament que l'alumne pugui obtenir de l'FCT.

5.1.8 Homologació d'empreses

Per resolució comunicada relativa a la formació pràctica en centres de treball, la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial regularà els sistemes d'homologació de les empreses i entitats que han d'acollir alumnes per fer la formació en centres de treball per tal de garantir les condicions adequades i la qualitat requerida.

5.1.9 Seguiment de l'FCT

Correspon al tutor o tutora de pràctiques el seguiment de l'alumne en formació en centres de treball, d'acord amb l'[Ordre ENS/193/2002](#), de 5 de juny, per la qual es regula la formació pràctica en centres de treball i els convenis de col·laboració amb empreses i entitats, i l'[Ordre EDU/416/2007](#), de 13 de novembre, per la qual es modifica l'article 5 de l'Ordre esmentada. Per tal de fer el seguiment de l'alumne en la realització del crèdit de formació en centres de treball, el tutor o tutora de pràctiques ha de fer almenys dues visites de seguiment.

5.1.10 Proposta d'extinció del conveni per cursar l'FCT en una determinada empresa o entitat

L'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora del cicle, pot proposar al director o directora del centre l'extinció del conveni per a la realització de la formació pràctica amb l'entitat o empresa col·laboradora. La proposta d'extinció pot fonamentar-se en comportaments o actituds inadequats o en capacitats notòriament no idònies de l'alumne que, per la permanència o intensitat, impedeixin o dificultin el desenvolupament normal de la formació pràctica, o en l'incompliment, per part de l'empresa, de les condicions que assegurin el caràcter formatiu de l'FCT o de les normes de seguretat reglamentàries, o pel fet haver estat sancionada per l'autoritat laboral en els sis mesos anteriors.

L'equip docent del cicle formatiu, a proposta del tutor o tutora, pot decidir l'avaluació negativa de la formació pràctica en centres de treball, tot i que no s'hagi completat el nombre d'hores previstes, o bé diferir la realització de les hores de formació pràctica pendents.

A les instruccions específiques d'aplicació de la formació pràctica en centres de treball del curs acadèmic consta més informació respecte a l'FCT.

5.2 Avaluació contínua

La finalitat de l'avaluació contínua és la de regular l'aprenentatge dels alumnes i el mateix procés d'aprenentatge (avaluació formativa).

Al final del procés d'ensenyament-aprenentatge (avaluació formativa) es fa l'avaluació final (sumativa) que, a partir dels criteris d'avaluació, qualifica l'alumne i acredita

l'assoliment dels resultats d'aprenentatge i les competències associades.

L'avaluació contínua es fonamenta en la recollida sistemàtica d'informació per part del professor o professora per tal de fer un seguiment del procés d'aprenentatge de l'alumne. L'alumne ha d'estar prèviament informat sobre les competències requerides, els sistemes i criteris d'avaluació que s'aplicaran i el nivell de resultats d'aprenentatge que es demana sobre les activitats proposades.

El centre ha de fer un seguiment individualitzat de l'evolució de l'alumne que tingui en compte tant els objectius que ha d'assolir com el progrés aconseguit des de l'avaluació inicial. Per tal de disposar de dades per a l'avaluació, s'han d'establir pautes d'observació sistemàtica i de seguiment individual al llarg del procés d'aprenentatge.

Els professors han de fer el seguiment del progrés dels alumnes segons el sistema establert, preveient estratègies per al desenvolupament individual de l'alumne en les competències necessàries i les accions que es duran a terme amb l'objectiu de millorar i optimitzar els resultats.

L'aplicació del procés d'avaluació contínua dels alumnes en règim presencial requereix l'assistència a un mínim del 80% de les classes i l'acompliment de la totalitat de les activitats programades.

Una assistència inferior al 80% no justificada impossibilita l'avaluació corresponent; aquesta situació s'ha de reflectir en l'acta amb l'anotació "No avaluat" o "No avaluada" i ha d'implicar la pèrdua de convocatòria. L'alumne de règim presencial no avaluat per manca d'assistència ha de complir l'assistència mínima el curs següent.

5.3 La junta d'avaluació

La junta d'avaluació ha d'estar composta per l'equip docent, format per tots els professors que intervenen en l'activitat educativa del grup classe durant el curs escolar.

La junta d'avaluació ha de concretar les estratègies d'atenció i orientació als alumnes per a l'assoliment d'objectius relatius als ensenyaments.

La junta d'avaluació ha d'adoptar les decisions per consens. En cas de no poder arribar-hi, les prendrà per majoria simple i, en cas d'empat, decidirà el vot de la persona tutora.

El tutor o tutora de l'alumne coordina i presideix les sessions d'avaluació i, en col·laboració amb la secretaria acadèmica, és el responsable de la correcta gestió de la documentació de la sessió; ha d'estendre acta del desenvolupament, on ha de fer constar els acords presos, i ha de vehicular l'intercanvi d'informació amb els alumnes i, si escau, amb les famílies.

La junta d'avaluació ha de fer durant el curs acadèmic un mínim de tres sessions d'avaluació, dues quadrimestrals i una final.

La junta d'avaluació es pot reunir, convocada pel tutor o tutora del cicle, quan calgui, per avaluar i proposar la certificació dels alumnes que es matriculen per mòduls solts o

unitats formatives.

En cada sessió de la junta d'avaluació cal qualificar les unitats formatives i els mòduls formatius que hagin finalitzat i s'hi han d'incorporar, si escau, les qualificacions que corresponen a les segones convocatòries.

En el cas de les unitats formatives iniciades i no finalitzades en el moment de la sessió de la junta d'avaluació, es donarà informació orientativa sobre la progressió dels aprenentatges.

Les qualificacions s'han de reflectir a l'acta d'avaluació i traslladar-les a l'expedient acadèmic.

La junta d'avaluació, en la sessió final d'avaluació del cicle, ha d'analitzar, per a cada alumne, l'aprenentatge en el conjunt dels mòduls formatius corresponents al cicle formatiu en relació amb les competències professionals artístiques, personals i socials expressades en els objectius generals del cicle formatiu.

5.4 Matrícula d'honor

A l'alumne que obtingui una qualificació final del cicle formatiu de grau superior igual o superior a 9 se li pot consignar la menció de "Matrícula d'honor" (MH) en les observacions de l'acta de qualificacions finals, en l'expedient acadèmic i en el certificat d'estudis complets.

Sobre el total d'alumnes avaluats del darrer curs del cicle formatiu es pot concedir una menció MH per cada vint alumnes, i una altra si en resulta una fracció sobrant. Amb aquests efectes, s'entén per alumnes avaluats del darrer curs tots els que han cursat els mòduls necessaris per completar el cicle, els hagin superat o no.

La menció matrícula d'honor té els efectes econòmics previstos en les taxes i preus públics per a la matriculació en els ensenyaments artístics superiors.

5.5 Còpia o plagi i honestat acadèmica

Les noves tecnologies de la comunicació permeten l'accés universal a la informació, però alhora en possibiliten el mal ús o l'apropiació indeguda, per la qual cosa el centre ha de vetllar perquè tots els alumnes coneguin i respectin la llei i els codis ètics de la bona pràctica, les idees bàsiques de la propietat intel·lectual i els drets d'autoria, i la normativa en relació amb la còpia i el plagi.

5.6 Participació de les escoles d'art en els projectes dels convenis de col·laboració del Departament d'Ensenyament

El Departament d'Ensenyament considera necessària la col·laboració amb les

empreses i entitats relacionades amb l'art i el disseny per a la formació artística, tècnica i tecnològica adequada per a l'exercici qualificat de les competències professionals pròpies relacionades amb els diferents cicles.

En aquest sentit, el Departament d'Ensenyament signa convenis de col·laboració amb la finalitat d'endegar projectes de treball que fomentin la promoció i inserció laboral dels alumnes dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny.

Les escoles d'art i disseny es podran sumar a aquests convenis mitjançant la notificació del seu interès al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial, per tal de concretar-ne la participació.

L'equip docent del centre, a partir de les propostes presentades des dels convenis, podrà elaborar activitats de projectes o de projecte integrat per impartir en el cicle que, a més dels aspectes referents a la programació d'objectius, de continguts i d'avaluació, ha d'incloure també els criteris organitzatius, funcionals i de recursos humans.

El Departament d'Ensenyament, des del Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial, farà el seguiment de la programació i el desenvolupament dels projectes en les escoles d'art i disseny que participin.

6 Accés als cicles formatius d'arts plàstiques i disseny

6.1 Grau mitjà

Per accedir a un cicle de formació específica de grau mitjà cal tenir el títol de graduat en educació secundària obligatòria o [equivalent](#) i acreditar les aptituds per cursar-lo mitjançant la superació d'una prova específica.

Els títols o certificats que permeten l'exempció de la part específica de la prova es poden consultar al web del Departament d'Ensenyament > Proves > Proves d'accés > Arts plàstiques I disseny: Grau mitjà > [Exempcions](#).

Les persones que no tenen el títol de graduat en educació secundària obligatòria també hi poden accedir si tenen 17 anys o els compleixen durant l'any natural d'accés al cicle i superen una prova d'accés. Si se supera el curs de formació específica per a l'accés als cicles de grau mitjà es pot quedar exempt de fer la part general de la prova d'accés.

Pel que fa a la prova específica, per als alumnes que cursen l'assignatura optativa de quart d'ESO d'educació visual i plàstica, l'Institut o centre, en coordinació amb l'escola d'art de l'entorn, poden preveure una formació en què el resultat final de l'avaluació tingui validesa com a prova d'accés.

Aquesta formació es pot materialitzar de dues maneres:

1. Que l'Institut o centre d'ESO i l'escola d'art de l'entorn facin una activitat conjunta, al final de la qual es pugui plantejar una prova d'accés.
2. Utilitzar una proposta formativa que les escoles d'art han confeccionat per als

instituts o centres de secundària de 9 hores de durada, que es pot incorporar com a part curricular de l'assignatura optativa de visual i plàstica de quart d'ESO, al final de la qual es fa la prova d'accés integrada en aquesta proposta.

El treball final serà valorat conjuntament entre el professor de secundària de visual i plàstica de l'institut i el professor d'arts plàstiques i disseny de l'escola d'art (membre de la comissió avaluadora de les proves d'accés). La qualificació positiva demostrarà l'assoliment dels coneixements necessaris per a l'accés als cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny i tindrà validesa com a prova d'accés específica. L'escola d'art custodiarà aquest material.

Si l'alumne ho sol·licita, l'escola d'art podrà emetre un certificat que serà vàlid per a l'accés als cicles formatius de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny. Serà condició necessària per a la sol·licitud del certificat la superació de l'ESO.

Les escoles d'art poden fer l'oferta formativa a l'Institut de l'entorn i comunicaran al Servei d'Ordenació d'Ensenyaments de Règim Especial si es porta a terme l'acord de col·laboració.

6.2 Grau superior

Per accedir als cicles de grau superior cal tenir el títol de batxillerat (o l'[equivalent](#)) i superar una prova específica d'accés.

Els títols o certificats que permeten l'exempció de la part específica de la prova es poden consultar al web del Departament d'Ensenyament > Proves > > Proves d'accés > Arts plàstiques i disseny: Grau superior > [Exempcions](#).

Les persones que no tenen el títol de batxillerat també hi poden accedir si superen la prova d'accés. Per poder fer la prova cal tenir 19 anys (o complir-los l'any en què es fa la prova). A partir de l'any en què se'n compleixen 18, també la poden fer les persones que acreditin un títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny relacionat amb aquell al qual es vol accedir. Si es disposa del títol de tècnic o tècnica i es supera el curs de formació específica per a l'accés als cicles de grau superior es pot quedar exempt de fer la part general de la prova d'accés.

La informació sobre la preparació i l'organització de les proves d'accés es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament > Proves > [Proves d'accés](#).

La informació sobre el curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau mitjà i el curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau superior es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: [Estudiar a Catalunya](#).

7 Compleció dels ensenyaments dels cicles de la família de disseny gràfic LOGSE que s'extingeixen

L'alumne que ha cursat els cicles formatius de disseny gràfic ordenats per la LOGSE i

que no opta per incorporar-se a les noves titulacions ordenades per la LOE pot completar les titulacions cursades.

Els cicles formatius d'arts plàstiques i disseny es poden completar durant els dos cursos acadèmics següents a l'extinció per la implantació del nou títol al centre educatiu, tant públic com privat, en el qual l'alumne va formalitzar la darrera matrícula en el cicle.

Els centres educatius públics han de gestionar, de manera unificada, les activitats de compleció per als alumnes que es troben en aquesta situació.

7.1 Procés de compleció

La compleció d'estudis es pot fer mitjançant:

- Les activitats de recuperació i d'avaluació.
- Les proves d'avaluació.

Per al mateix cicle formatiu i curs acadèmic les dues vies són excloents entre si.

La fase de pràctiques en empreses, estudis o tallers (FCT) es pot fer durant els dos cursos següents a l'extinció del cicle: per poder-ho fer el centre educatiu ha de matricular els alumnes en aquesta fase i fer-ne el seguiment de l'execució.

Esgotat el període de compleció, per a obtenir la titulació, l'alumne es pot incorporar a un pla d'estudis que substitueixi l'anterior i sol·licitar la convalidació per reconeixement dels mòduls.

Els mòduls que hagin estat objecte de reconeixement a efectes de la incorporació dels alumnes a un pla d'estudis que en substitueix a d'anterior, figuren a l'acta amb l'expressió "Continguts reconeguts".

7.2 Informació als alumnes

Per accedir als cicles de grau superior cal tenir el títol de batxillerat (o l'equivalent) i superar una prova específica d'accés. Les persones que no tenen aquest títol també hi poden accedir si superen la prova d'accés. Per poder fer la prova cal tenir 19 anys (o complir-los l'any en què es fa la prova). A partir de l'any en què se'n compleixen 18, també la poden fer les persones que acreditin un títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny relacionat amb aquell al qual es vol accedir. Si es disposa del títol de tècnic o tècnica i se supera el curs de formació específica per a l'accés als cicles de grau superior es pot quedar exempt de fer la part general de la prova d'accés.

La informació sobre la preparació i l'organització de les proves d'accés es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: Serveis i tràmits > Proves > [Proves d'accés](#).

La informació sobre el curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau mitjà i el curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau superior es pot consultar al

web del Departament d'Ensenyament: [Estudiar a Catalunya](#).

8 Reclamacions motivades per les qualificacions

D'acord amb l'[article 21.2.d i e](#) i e de la Llei 12/2009, d'educació, i el [Decret 279/2006](#), els alumnes o els pares o tutors legals, en el cas dels menors d'edat, tenen dret a sol·licitar aclariments per part dels professors respecte de les qualificacions d'activitats parcials o finals de curs, així com a reclamar contra les decisions i qualificacions que, com a resultat del procés d'avaluació, s'adoptin en el seu moment.

8.1 Reclamacions per qualificacions obtingudes al llarg del curs

Si les normes d'organització i funcionament del centre no ho disposen altrament, les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes al llarg del curs, si no es resolen directament entre el professor o professora i l'alumne afectat, s'han de presentar al tutor o tutora, que les ha de traslladar al departament o seminari corresponent per tal que s'estudiïn.

En tot cas, la resolució definitiva correspon al professor o professora i la reclamació i la resolució adoptada s'han de fer constar en el llibre d'actes del departament o seminari, o registre documental de funció equivalent, i s'han de comunicar a l'equip docent del grup corresponent.

8.2 Reclamacions per qualificacions finals de curs o d'obra/projecte final o projecte integrat

Les reclamacions respecte a les qualificacions obtingudes i comunicades a l'alumne al final de cada mòdul, si no les resol directament la junta d'avaluació, cal adreçar-les per escrit al director o directora del centre en el termini de dos dies lectius. El director o directora ha de traslladar la reclamació al departament o òrgan equivalent que correspongui per tal que, en una reunió convocada a aquest efecte, estudiï si la qualificació s'ha atorgat d'acord amb els criteris d'avaluació establerts i formuli la proposta corresponent. Si consta tan sols d'un o dos membres, l'òrgan s'ha d'ampliar fins a tres amb els professors que el director o directora designi (entre els professors d'altres matèries del mateix àmbit o entre els càrrecs directius).

A la vista de la proposta formulada i de l'acta de la junta d'avaluació, el director o directora ha de resoldre la reclamació. La reclamació i la resolució adoptada s'han de fer constar a l'acta d'avaluació corresponent i notificar per escrit a la persona interessada. En la notificació cal indicar els terminis i el procediment per recórrer que s'indica a continuació.

Si l'alumne (o els pares o tutors legals, si és menor d'edat) no està d'acord amb la resolució, podrà reiterar la reclamació, en el termini de cinc dies, mitjançant un escrit,

que cal presentar al centre, adreçat al director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a l'òrgan competent del Consorci d'Educació, que ha de seguir el procediment que es detalla tot seguit:

- El centre el trametrà, en els tres dies hàbils següents, als serveis territorials, o al Consorci d'Educació de Barcelona, conjuntament amb una còpia de les actes d'avaluació i la documentació complementària, a fi que la Inspecció d'Educació n'emeti informe. Aquest informe inclourà tant els aspectes procedimentals seguits en el tractament de la reclamació com el fons de la qüestió reclamada.
- Quan de l'informe i de la documentació es desprèn la conveniència de revisar la qualificació o el procediment d'avaluació, si el director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació ho considera necessari, pot encarregar aquesta tasca a una comissió integrada per un professor o professora del centre que no hagi participat en l'avaluació, un professor o professora d'un altre centre i un inspector o inspectora proposat per la Inspecció d'Educació.
- Vist l'informe de la Inspecció d'Educació i, si escau, el de la comissió, el director dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació resoldrà definitivament amb notificació a l'interessat, per mitjà del director o directora del centre. El que resulti de la resolució final de la reclamació cal que s'incorpori, amb la diligència corresponent, a l'acta d'avaluació a què es refereixi.

9 Trasl·lat d'expedient a un altre centre

Quan un alumne que no ha completat els estudis es trasllada d'una escola d'art a una altra, el centre de destinació ha de sol·licitar al d'origen una còpia autenticada de l'expedient acadèmic de l'alumne, juntament amb un certificat (vegeu el model "Certificat de trasllat a un altre centre") i, si escau, l'informe d'avaluació individualitzat i el certificat d'estudis parcials, segons el cas.

El centre receptor ha de traslladar a l'expedient acadèmic de l'alumne les qualificacions dels mòduls/assignatures superats en el centre d'origen i les dades relatives a possibles mesures d'adaptació curricular. L'informe ha d'estar a disposició del tutor o tutora del grup al qual s'incorpori l'alumne.

10 Anul·lació de la matrícula

L'alumne o, si és menor, el pare, mare o tutor o tutora legal, pot sol·licitar l'anul·lació total de la matrícula, per escrit i per una sola vegada, al director o directora del centre.

En els supòsits d'anul·lació de matrícula cal fer constar en l'acta l'expressió "Matrícula anul·lada". Aquesta anul·lació s'ha de fer constar també en l'expedient acadèmic.

L'anul·lació abasta la matrícula de tot el curs i comprèn tots els mòduls/assignatures, la fase de formació pràctica i/o l'obra/projecte final. En casos excepcionals, el director o directora del centre podrà concedir l'anul·lació de la matrícula només de determinats mòduls.

De manera general, l'anul·lació de la matrícula s'ha de sol·licitar abans que s'acabi el mes d'abril. En el cas específic de l'obra/projecte final, s'ha de sol·licitar un mes abans de la data de cada convocatòria.

Per concedir l'anul·lació són causes suficients, si es justifiquen documentalment, les que generen una absència prolongada de classe, com ara la malaltia o un accident de l'alumne o de familiars, l'atenció a familiars, la maternitat o paternitat, un canvi de condicions en el treball o incorporació a un lloc de treball, i altres circumstàncies personals de caràcter extraordinari. El director o directora del centre és l'encarregat de resoldre aquesta sol·licitud.

En els supòsits de concessió de l'anul·lació de matrícula, l'alumne afectat:

- conserva el dret de reserva de plaça per al curs següent com a alumne del centre (centres públics i centres privats sostinguts amb fons públics);
- no perd la qualificació obtinguda en els mòduls superats;
- no se li computa la convocatòria del curs amb matrícula anul·lada. Si l'alumne amb matrícula anul·lada es torna a matricular al centre, els professors corresponents han de valorar les parts cursades anteriorment, si escau;
- en el cas que, en anul·lar la matrícula, hagués iniciat, sense completar-la, la fase de formació pràctica (FCT), en tornar-se a matricular se li computarien les hores d'aquesta formació ja realitzades.

11 Documentació acadèmica dels cicles formatius

La principal documentació acadèmica de l'alumne és la següent:

- Actes finals de curs. Contenen notes parcials de mòduls organitzats en dos cursos i notes finals de mòduls. Les notes finals de mòdul es marquen amb un asterisc i es traspassen a l'expedient acadèmic de l'alumne (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Actes d'obra / projecte final LOGSE. Contenen les qualificacions parcials, teòrica i pràctica, i la seva mitjana aritmètica com a nota de l'obra / projecte final o projecte integrat. Tota la documentació acadèmica generada per l'alumne i per la comissió avaluadora en relació amb l'obra/projecte final s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Actes d'obra final / projecte integrat LOE. Contenen les qualificacions de les fases

de desenvolupament del treball i cadascun dels seus apartats. Tota la documentació acadèmica generada per l'alumne i per la comissió avaluadora en relació amb l'obra / projecte integrat s'ha d'arxivar a l'expedient de l'alumne.

- Actes finals de cicle. Contenen la qualificació final dels mòduls, de la fase de pràctiques i de l'obra/projecte final, així com la qualificació final del cicle (model "Acta d'avaluació. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny").
- Expedient acadèmic de l'alumne. És el document on consten les dades personals de l'alumne, així com els seus resultats acadèmics i quan s'han assolit. S'hi han de fer constar possibles convalidacions i incidències, com l'anul·lació de matrícula i ampliacions de permanència en el cicle. El seu contingut s'ha d'ajustar al del model "Expedient acadèmic de l'alumne. Cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny".
- Informe d'avaluació individualitzat. L'informe d'avaluació individualitzat, que s'usa en els supòsits de trasllat d'alumnes, l'ha d'elaborar el tutor o tutora a partir de les dades facilitades pels professors i ha de contenir, almenys, els elements següents:
  - Apreciació sobre el grau de consecució dels objectius del currículum cursat parcialment.
  - Hores d'aprenentatge de les unitats formatives cursades (LOE) o els mòduls cursats parcialment (LOGSE).
  - Cicles formatius de grau superior: ECTS de les unitats formatives cursades (LOE) o les hores d'aprenentatge dels mòduls cursats parcialment (LOGSE).
  - Qualificacions parcials orientatives o valoracions de l'aprenentatge, si se n'haguessin produït.
  - Aplicació de mesures educatives complementàries, si escau.

12 Acreditació dels cicles formatius

Certificat d'estudis complets corresponents a cicles d'arts plàstiques i disseny

- Certificat per a l'accés a estudis universitaris. Atès que el [Reial decret 412/2014](#), de 6 de juny ha establert noves condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris que s'apliquen a partir de l'any acadèmic 2014-2015, els centres han de certificar els cicles formatius de grau superior superats d'acord amb el nou model de "Certificat d'estudis de tècnic/a superior per a l'accés a estudis universitaris" en què consti la qualificació mitjana obtinguda en el cicle formatiu calculada amb tres decimals. També han d'emetre el model de certificat als alumnes de promocions anteriors que ho sol·licitin i tinguin l'expedient acadèmic en el centre.

Així mateix, i als efectes de matrícula a la part específica de les proves d'accés a la universitat, els centres han d'expedir el certificat als alumnes que ho sol·licitin d'acord amb el model "Certificat d'estudis per a la matrícula a la fase específica de les proves d'accés a la universitat (PAU)".

- Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau mitjà. Si escau, a petició de l'interessat, els centres han de certificar la superació d'un cicle de grau mitjà, d'acord amb el model "Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau mitjà".
- Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau superior. Si escau, a petició de l'interessat, els centres han de certificar la superació d'un cicle de grau superior d'acord amb el model "Certificat d'estudis complets de cicles de formació específica de grau superior".

13 Titulació dels cicles formatius

13.1 Tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny

La superació d'un cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà permet obtenir la titulació de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny de la corresponent especialitat d'una família professional.

El títol de tècnic o tècnica d'arts plàstiques i disseny, per a l'alumne que ha accedit als cicles mitjançant la prova d'accés sense complir els requisits acadèmics, dóna dret a cursar el batxillerat.

Les persones que cursen batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts plàstiques, imatge i disseny) i disposen prèviament del títol de tècnic d'arts plàstiques i disseny tenen dret a la convalidació de determinades matèries en funció dels mòduls de cicles d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà cursats.

El títol de tècnic i la superació del curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau superior permeten de quedar exempt de fer la part general de la prova d'accés si es vol accedir a un cicle formatiu de grau superior d'arts plàstiques i disseny.

La informació sobre el curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau mitjà i el curs de formació específic per a l'accés als cicles de grau superior es pot consultar al web del Departament d'Ensenyament: [Estudiar a Catalunya](#).

13.2 Tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny

La superació d'un cicle de formació específica d'arts plàstiques i disseny de grau superior permet d'obtenir la titulació de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny de la especialitat corresponent d'una família professional.

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny, per a l'alumne que ha accedit als cicles mitjançant la prova d'accés sense complir els requisits acadèmics, dóna dret a cursar el batxillerat.

El títol de tècnic o tècnica superior d'arts plàstiques i disseny permet l'accés directe als ensenyaments artístics superiors de disseny i de conservació i restauració de béns culturals i capacita per accedir als estudis universitaris de grau, d'acord amb els criteris explicitats des de la [Secretaria d'Universitats i Recerca](#).

14 Convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius

L'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre estableix el dret a la convalidació de les matèries optatives i del treball de recerca del batxillerat dels alumnes que s'hi hagin incorporat amb la titulació de tècnic/a o tècnica/a superior de formació professional específica, d'arts plàstiques i disseny o d'ensenyaments esportius. També s'estableixen convalidacions d'algunes matèries de batxillerat de la modalitat d'arts (via d'arts plàstiques, imatge i disseny) des d'alguns mòduls de cicles d'arts plàstiques i disseny de grau mitjà, que es poden consultar al [web de la XTEC](#).

Els efectes i el procediment per tramitar les convalidacions es detallen a continuació:

- L'exempció de cursar matèries optatives que estableix l'esmentada Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, computa fins a un màxim de 4 hores lectives setmanals a cada curs, corresponents a les matèries optatives dels dos cursos de batxillerat. L'exempció del treball de recerca computa les hores previstes per dur-lo a terme.
- Atès que l'exempció prevista afecta només les matèries optatives i el treball de recerca, no es pot declarar exempt cap alumne de les matèries comunes o de modalitat prenent com a fonament de tal exempció l'Ordre EDU/554/2008. En tot cas, atès que hi ha alumnes que en cada curs de batxillerat cursen més de tres matèries de modalitat, es pot demanar l'exempció d'una matèria de modalitat, ja que aquesta excedeix de les tres matèries de modalitat que l'alumne ha de cursar en cada curs de batxillerat.
- L'alumne que vulgui acollir-se a les exempcions que preveu l'article 6.5 de l'Ordre esmentada ha de demanar-ho explícitament, en el primer mes de classes, al director o directora del centre on cursi els estudis de batxillerat, d'acord amb el model "Sol·licitud d'exempció de matèries de batxillerat per als alumnes que han superat un cicle formatiu de grau mitjà o un cicle formatiu de grau superior".
- Els alumnes que optin per demanar l'exempció poden fer-ho per a totes les

matèries optatives a les quals tinguin dret d'acord amb l'Ordre, o bé per a un nombre de matèries optatives inferior. En la sol·licitud han d'indicar quines matèries volen fer constar en el seu currículum diversificat i han de fer constar explícitament que coneixen el caràcter irrevocable de la seva sol·licitud.

- La matèria o matèries que l'alumne hagi demanat de cursar han de ser necessàriament superades per obtenir el títol de batxillerat i comptabilitzen com qualsevol altra matèria, tant a efectes de còmput de matèries pendents de passar de primer a segon curs com per al càlcul de la qualificació final del batxillerat.
- El director o directora del centre ha de resoldre la sol·licitud, ha d'incorporar-la a l'expedient acadèmic i l'ha de comunicar per escrit a l'alumne i als seus pares o tutors legals si és menor d'edat.
- A l'expedient acadèmic dels alumnes que hagin obtingut l'exempció, i a les actes corresponents, cal fer constar l'expressió "Exempt" o "Exempta" per al treball de recerca i per a les matèries optatives. Pel que fa a aquestes últimes, cal usar l'expressió genèrica "Matèries optatives", sense especificar cap nom de matèria.

15 Calendari

La impartició dels ensenyaments de cicles formatius ha d'atènyer-se al calendari escolar aprovat amb caràcter general per als centres educatius d'ensenyaments no universitaris.

16 Distribució ordinària de l'horari lectiu

La distribució ordinària de l'horari lectiu ha de tenir en compte, com a norma general, els criteris següents:

- Cal respectar els límits màxims de sis hores lectives diàries i de trenta hores lectives setmanals, si es tracta d'horari intensiu de matí, tarda o vespre, o de set hores i trenta-cinc hores, respectivament, si es tracta d'horari partit entre matí i tarda.
- No s'han de fer més de tres hores lectives seguides sense un esbarjo mínim de vint minuts.
- La interrupció entre matí i tarda ha de ser d'una hora, com a mínim.
- Dins de les possibilitats organitzatives del centre s'ha de procurar fer una oferta intensiva dels crèdits que puguin tenir interès per als adults, per tal de facilitar-ne la incorporació a la formació.
- La formació en centres de treball s'ha de fer entre les 8 i les 22 hores. Es poden fer

fins a quatre hores diàries de manera simultània amb les hores lectives del cicle. En cas d'una altra distribució, el centre haurà de sol·licitar l'autorització a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial

- A aquest efecte, els centres han de fer publicitat del calendari d'inici i de finalització dels crèdits i de l'horari en què es desenvolupen.

En tot cas, correspon al director o directora del centre, prèvia consulta al consell escolar, aprovar l'horari tipus dels diferents cursos (hores d'entrada, de sortida, nombre d'hores lectives al matí, a la tarda, al vespre, etc.).

17 Característiques de flexibilitat de l'horari dels professors i dels tutors

En funció de la planificació al llarg del curs dels mòduls professionals/unitats formatives dels cicles formatius es pot assignar als professors la impartició d'un nombre variable d'hores lectives setmanals, respectant, en tot cas, el còmput total anual d'hores.

Se suggereix que, si s'incrementen les hores lectives en determinats períodes, es faci al començament del cicle, per facilitar el desenvolupament de la formació pràctica en centres de treball en els altres trimestres o quadrimestres i possibilitar la participació dels alumnes en projectes de mobilitat amb altres països.

18 Acció tutorial. Horari dels tutors (centres públics). Tutors dels grups d'alumnes dels cicles formatius

L'acció tutorial va adreçada a potenciar les capacitats personals de l'alumne i la seva autonomia i iniciativa personal. Pel que fa a les activitats d'orientació acadèmica i professional, és important incidir en els hàbits de treball i el coneixement del món laboral, així com proporcionar als alumnes els recursos i l'orientació necessaris per accedir al món laboral o per continuar el seu itinerari formatiu.

L'acció tutorial es concreta indicativament en una hora lectiva setmanal a càrrec dels tutors dels grups d'alumnes. En aquest temps s'han de fer les tasques d'orientació del procés formatiu dels alumnes i l'acció tutorial.

19 Mesures per a l'adaptació del currículum

A fi de donar resposta a la diversitat de necessitats de les persones i de les empreses, el Departament d'Ensenyament pot regular els ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny mitjançant una metodologia oberta, adaptada a una oferta singular i a les condicions de l'entorn dels centres.

Amb caràcter experimental, els centres poden sol·licitar, en funció de les possibilitats organitzatives i d'utilització dels espais i equipaments del centre educatiu, a la Direcció

General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial, abans del 15 de juliol:

- L'adaptació del currículum a determinats perfils professionals per tal de respondre a una necessitat de formació que permeti donar resposta a necessitats específiques d'un determinat sector professional relacionat amb el cicle formatiu.
- La formació en alternança amb conveni amb una empresa, estudi o taller, que n'estableixi la col·laboració per impartir unitats formatives o mòduls professionals en entorns laborals, amb la finalitat de poder disposar dels espais, les instal·lacions i els productes més idonis per a l'aprenentatge dels alumnes dels diversos cicles.
- L'oferta de poder cursar en tres anys dues titulacions (3 x 2), que consisteix en la combinació de dos cicles formatius afins, bé sigui de tots o d'una part de les unitats formatives o mòduls, la qual cosa permetrà a l'alumne obtenir dues titulacions o una formació complementària amb estalvi de temps.
- La modalitat de l'ensenyament en règim no presencial o semipresencial per facilitar el seguiment dels estudis als alumnes que, per raons de treball, pel fet de tenir cura d'altres persones o bé per qualsevol altra circumstància excepcional, tenen dificultat per assistir a la totalitat de les hores lectives.
- L'oferta formativa per a col·lectius específics per facilitar la formació permanent, la cohesió social, l'equitat i la inclusió de les persones o grups desafavorits en el mercat de treball, sense l'exigència dels requisits d'accés previstos amb caràcter general. Formació capitalitzable per a l'obtenció d'un títol dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny o, si escau, d'un certificat de professionalitat.

Quan hagi estudiat la sol·licitud, la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial ha de resoldre l'autorització i establir el procediment de cada modalitat de formació, abans de l'inici del curs.

20 Normativa d'aplicació (ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny: aspectes curriculars)

- [Llei 12/2009](#), del 10 de juliol, d'educació (DOGC núm. 5422, de 16.7.2009)
- [Reial decret 412/2014](#), de 6 de juny, pel qual s'estableix la normativa bàsica dels procediments d'admissió als ensenyaments universitaris oficials de grau (BOE núm. 138, de 7.6.2014)
- [Reial decret 440/1994](#), d'11 de març, pel qual s'estableixen les equivalències entre els títols d'arts aplicades i oficis artístics, ceràmica i conservació i restauració de béns culturals, anteriors a la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, i els establerts en aquesta Llei (BOE núm. 82, de 3.4.1994)
- [Reial decret 596/2007](#), de 4 de maig, pel qual s'estableix l'ordenació general dels

ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny (BOE núm. 125, de 25.5.2007)

- [Reial decret 558/2010](#), de 7 de maig, pel qual es modifica el Reial decret 1892/2008, de 14 de novembre, pel qual es regulen les condicions per a l'accés als ensenyaments universitaris oficials de grau i els procediments d'admissió a les universitats públiques espanyoles (BOE núm.113, de 8.5.2010)
- [Reial decret 1618/2011](#), de 14 de novembre, sobre reconeixement d'estudis en l'àmbit de l'educació superior (BOE núm. 302, de 16.12.2011)
- [Reial decret 96/2014](#), de 14 de febrer, pel qual es modifiquen els reials decrets 1027/2011, de 15 de juliol, pel qual s'estableix el Marc espanyol de qualificacions per a l'educació superior (MECES), i 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments universitaris oficials (BOE núm. 55, de 05.03.2014)
- [Decret 304/1995](#), de 7 de novembre, pel qual s'estableix l'ordenació general dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny de Catalunya i se'n regulen els requisits d'accés (DOGC núm. 2134, de 29.11.1995)
- [Decret 279/2006](#), de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya (DOGC núm. 4670, de 6.7.2006)
- [Decret 102/2010](#), de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius (DOGC núm. 5686, de 5.8.2010)
- [Decret 28/2014](#), de 4 de març, d'ordenació general dels ensenyaments professionals d'arts plàstiques i disseny, i de modificació del Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial (DOGC núm. 6576, de 06.03.2014)
- [Ordre ENS/59/2002](#), de 4 de març, per la qual es desplega l'organització i l'avaluació dels cicles de formació específica d'arts plàstiques i disseny (DOGC núm. 3593, de 12.3.2002; correcció d'errades en el DOGC núm. 4750, pàg. 45210, de 30.10.2006)
- [Ordre ECI/3058/2004](#), de 10 de setembre, per la qual es regulen determinades convalidacions de mòduls dels cicles formatius d'arts plàstiques i disseny conforme la Llei 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (BOE núm. 233, de 27.9.2004)
- [Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 5287, de 30.12.2008)
- [Ordre EDU/362/2009](#), de 17 de juliol, del procediment per completar els ensenyaments de formació professional que s'extingeixen, de la Llei orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu (DOGC núm. 5431, de 29.07.2009)

- [Ordre EDU/3242/2010](#), de 9 de desembre, per la qual es determina el contingut de la fase específica de la prova d'accés a la universitat que poden realitzar els qui tenen un títol de tècnic superior de formació professional, de tècnic superior d'arts plàstiques i disseny o de tècnic esportiu superior i equivalents (BOE núm. 306, de 17.12.2010)
- [Ordre ENS/241/2015](#), de 27 de juliol, de la formació en centres de treball (DOGC núm. 6928, de 5.8.2015)
- [Resolucio ENS/2869/2011](#), de 21 de novembre, del reconeixement i transferència de crèdits, validació d'aprenentatges, del reconeixement de crèdits individualitzat i altres procediments específics en l'àmbit dels ensenyaments artístics superiors (DOGC núm. 6024, de 14.12.2011)